

KUST POSTEN

Organ för KA 2:s Kamratförening

Nr 2 2005 årgång 67

Utgives av KA 2:s Kamratförening

Redaktör och ansvarig utgivare: OLLE MELIN
Adress: Författarevägen 9 371 63 LYCKEBY
Telefon: 0455- 239 64
E-post: omelin@telia.com

Grafisk formgivning: DAG ÅSHAGE
telefon: 0455-482 18
E-post: dag.ashage@euromail.se

Omslagsbild:

Bild från invigningen
av museet på Aspö.
Fanvakt med officerare
ur f.d. KA 2.
Foto: Ulla Melin

Tryckeri: Tryck & Reklam i Karlskrona AB

Kamratföreningen styrelse

Ordförande: Per Engkvist
Vice ordförande: Kent Alritzson
Sekreterare: Kent Alritzson
Vice sekreterare: Yvonne Wirbrand
Kassör: Ulf Olzon
Ledamot: Göran Göransson
Suppleanter: Sune Persberg
Lars Hellström
Klubbmästare: Lars Iger
(adjungerad till styrelsen)

Kamratföreningens adress

KA 2:s Kamratförening
Box 527
371 23 KARLSKRONA
Telefon: 0455 - 866 22 (v sekr)
Postgiro: 9 80 67 - 2
Bankgiro: 5584-9483
Medlemsavgift: 100 kronor

Kamratföreningens utbud av KA-produkter

Kavajmärke	80:-
Medlemsnål	45:-
Slips KA 2	50:-
Slips KA	50:-
Slipshållare KA	60:-
Livrem	120:-
Manchettknappar KA	150:-
Manchettknappar marinen	235:-
KA 2 Idrottshistoria	
Nattlig patrullorientering	30:-
Eskil Nyström och Marinens Hemvärnsmusikkår	
Kassett	60:-
Vykort Kungsholms fort (4 st)	10:-
Vykort Rosenholm (3 st)	10:-
CD Karlskrona Kustartilleriregemente	100:-

Gräsvik och dess historia
Boken kostar 60 kronor

KA 2-boken kostar
200 kronor plus
porto 60 kronor

Ring kassören Ulf Olzon för beställning
telefon 0455-135 40
Varorna levereras, när betalning skett.
Om varorna inte hämtas tillkommer porto minst 20 kronor.
Postgiro: 98067 -2
Bankgiro: 5584-9483

En stor högtidsdag

Den 22 juni var det en stor högtidsdag för oss KA 2:are. Vi och alla andra närvarande, som är eller känner sig som kustartillerister, fick då vara med om invigningen av museum för rörligt kustartilleri på Aspöberg. Invigningen var mycket välbesökt och särskilt glädjande var att flera före detta regementschefer och artilleribataljonschefer fanns på plats.

På Aspö har ett antal entusiaster under ledning av Sigvard Bengtsson med stöd av Försvarsmakten och då i första hand Marinbasen, byggt upp ett museum, som innehåller nästan all materiel, som har funnits inom det rörliga kustartilleriet, vad gäller pjäser och fordon samt en stor del kringutrustning. Ordersalen som fanns på Gräsvik har rekonstruerats med Artilleriregementets ordersalsmöbler och samtliga regementschefsporträtt. Alldeles intill ordersalen finns också ett minnesrum med bland annat den utställning, som fanns på Marinmuseet i anslutning till regementets nedläggning.

Det arbete som lagts ner för iordningställande av museet är ett exempel på, hur man i praktisk handling bevarar minnet och vårdar ett regementes traditioner. Traditionsvård och minnesvård är något som utretts under våren, när det gäller Amfibiekåren, Kustartilleriet och dess regementen. Vi i KA 2 kamratförening har genom vice ordförande Kent Alritzson och redaktören för Kustposten Olle Melin yttrat oss på den utsända remissen av utredningen.

Det förslag som skickats in till Högkvarteret från Amfibiekåren innehåller bland annat följande, som berör KA 2.

Traditions- och minnesvårdsverksamhet:

”Traditionsvård av KA 2 och KA 5 enligt tidigare.” Det vill säga Marinbasen är traditionsvårdare för KA 2.

”Amf 1 övertar traditionsvården för Amfibiekåren (Amf 1 Amf 4 och AmfSS), KA 3, KA 4 och KAS samt vårdar minnet av KA 2, KA 5 och LV 3.”

”Plats på Kårfanan reserveras för KA 2 och KA 5 heraldiska vapen. Särskild utredning av utnyttjandet av heraldiska vapen vid minnesvård måste genomföras, då målsättningen är att kunna föra även KA 2 och KA 5 heraldiska vapen på Kårfanan. KA samtliga originalfanor förvaras lokalt för att bevara och möjliggöra lokala traditioner och ceremoniell verksamhet, kopior av KA fanor förs vid VFM”. VFM är förkortning av Vaxholms fästningsmuseum.

Museiverksamhet:

”VFM får en samordnande roll för museal verksamhet

inom vapenslagen KA och Amfibie. Museerna i Karlskrona och Härnösand (KA 2, KA 5 museum) föreslås stöddas av lokal organisation (Marinbasen respektive Härnösandsgruppen) och samordnas med lokal övrig museal verksamhet.”

Vårt yttrande stämmer väl i stort överens med ovanstående utom vad gäller museiverksamheten där vi vill vara lite tydligare. KA 2 kamratförenings yttrande löd:

”Beträffande museiverksamheten ser föreningen heller inga problem i, att Vaxholms fästningsmuseum blir en central museienhet för det fasta Kustartilleriet och Amfibiekåren.

Vad gäller det rörliga kustartilleriet bör det museum, som nu är under klargöring på Aspö Berg, ha samma centrala roll. Det rörliga kustartilleriet var KA 2 ”huvudvapen” från 1907 fram till nedläggningen 2000. Museet på Aspö är dessutom klassat som ett av fem museer inom Försvarsmakten, som anses speciellt värdefulla och på ett tackande sätt kan komplettera centralmuseernas samlingar. Med centralmuseum avses i detta fall Armémuseum, Flygmuseum och Marinmuseum. Detta framgår av en utredning benämnd ”Försvarets bevarandefrågor”, som genomförts vid Statens maritima museer”.

Det museum som nu finns på Aspö med dess unika materielsamlingar bevisar med klar tydlighet, att det skall vara ett centralt museum för rörligt kustartilleri.

I höst är det fem år sedan Karlskrona Kustartilleriregemente lades ner. Det är kanske dags att börja fundera över om och hur vi skall minnas nedläggningen i framtiden, varje år, vart femte eller vart tionde år? Vi i styrelsen tar tacksamt emot Era förslag.

Foto: Jan Zettergren

Ny chef

Några dagar före tillträdet som marinbaschef passade Lennart Månsson på att ta emot tjänsten av företrädaren Anders Grenstad.

Foto: Håkan Jönsson

Vilken första dag på jobbet!

Vår nye marinbaschef Lennart Månsson kunde inte fått bättre start på sitt nya jobb, som han tillträdde den 1 maj. På morgonen uppvaktades han av Marinens Musikkår, för dagen också som kör och 500 Karlskronabor, som följt musikkåren genom staden vid den traditionella för-

stamajreveljen, en tradition som startade 1840.

Innan musikkåren med följe kom till Gröna gången hade man marscherat i Karlskrona centrum för att väcka människorna och hälsa våren välkommen.

På vägen till Gröna gången hade musikkåren också hyllat länets landshövding Ingegerd Wernersson, För-

eningen Gamla Carlsrona och stannat vid den obligatoriska matkontrollen på Björkholmen, där Byalaget bjöd på blåbärssoppa.

På väg från Björkholmen. I tåten flaggtrumslagare Anders Karlsson

Olle Melin

Foto: Axel och Håkan Jönsson

Anhörigdag på Kungsholmen för Säkerhetskompani sjö

Söndagen den 22/5 hälsade örlogskaptен Niklas Nordgren cirka 350 anhöriga välkomna till Säkerhetskompani sjö anhörigdag. Vädet var inte riktigt med oss denna dag för det kom regnskurar under hela dagen.

De anhöriga fick efter en kort presentation av Kungsholmsfort se vad de värnpliktiga hade lärt sig under sin grundutbildning och tillfälle gavs naturligtvis att låta föräldrar, syskon och övriga få prova på att åka stridsbåt eller känna på vikten av full trosspackning m.m. Husmor med personal bjöd på traditionsenlig ärtsoppa, vilket var mycket uppskattat, denna dag dock utan punsch.

Niklas Nordgren

102-åring besökte Västra Hästholmen

År 1923 tog den då 20-årige Skånepågen Sven Olsson värvning vid KA 2 i Karlskrona. Han stannade vid regementet i 3 år, innan det 1926 bar hem till Skåne och Röstånga, där han blev brevbärare. Han tog värvning tillsammans med sin nu bortgångne bror Oscar. Vid KA 2 utbildade sig Sven till minör och tjänstgjorde på Vallgatan, Aspö Mad och Västra Hästholmen.

Till den sistnämnda platsen återvände Sven Olsson, nu 102 år gammal, på pingstafton efter ett uppehåll på 79 år.

Sven hade för sina barn uttryckt ett önskemål att få återvända till Karlskrona och återse de platser han verkat på. På Hästholmen kände han snart igen både logement, tvättrum, matsal, kök och andra platser han varit vid. Svens barn är samtliga i livet och deltog tillsammans med andra släktingar vid besöket.

På fortet tjänstgjorde han som minör vid minstationen och som signalman vid signalstationen.

Under Andra världskriget blev Sven inkallad igen, men nu blev han placerad i Helsingborg och i Göteborgs skärgård.

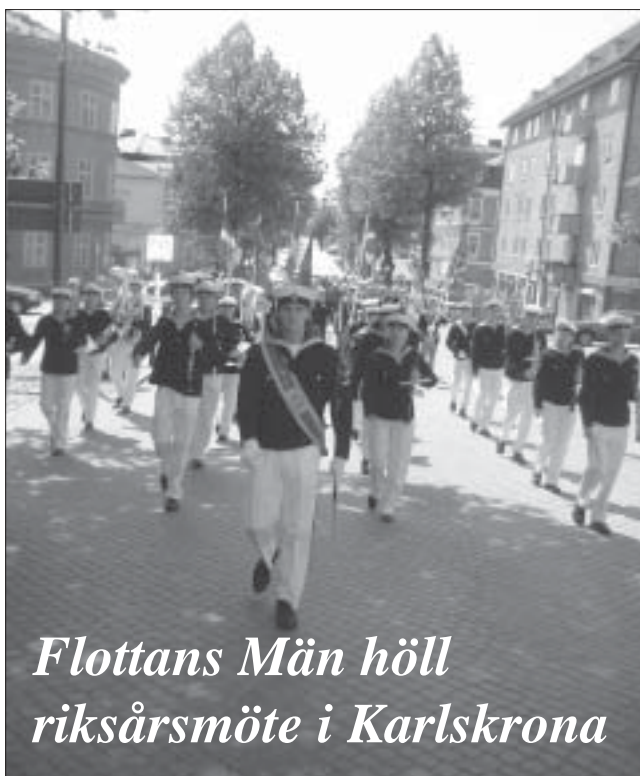
Det var en gammal dröm som gick i uppfyllelse, när besöket kunde genomföras, berättar dottern Hjärdis Nilsson, som var initiativtagare till resan.

Olle Melin

Sven Olsson tillsammans med sina sju barn

Foto: Olle Melin

Flottans Män höll riksårsmöte i Karlskrona

Flottans Män firar i år sitt 70-årsjubileum och detta celebrerades bland annat, när kamratföreningen hade riksårsmöte i Karlskrona i dagarna tre. "Pinan" visade sig från sin allra bästa sida och de över 200 deltagarna njöt i det härliga sommarvädret, samtidigt som man nostalgiskt betraktade örlogsstaden, nu kanske från en annan synvinkel.

Förutom årsmötesförhandlingar ägnades tiden åt olika studiebesök och guidningar. Marinmuseum, Örlogshamnen, Karlskronavarvet samt olika fartygstyper blev föremål för uppskattade besök.

Vid själva årsmötet i Sparresalen omvaldes Gunnar Bengtsson till förbundsordförande. Marininspektören Jörgen Ericsson höll ett anförande om marinen i dag och han medaljerades också med ankarmedaljen i guld för sina insatser som rikshedersordförande. Han var inte ensam om att få medalj. Ett antal förtjänta medlemmar från olika lokalföreningar blev också föremål för hyllningar vid årsmötet.

Marinens Ungdomsmusikkår medverkade vid årsmötet och gick i täten vid paraden genom staden. Att marschtakterna satt i gick inte att ta miste på, när man såg "gubbarna" marschera.

På Stortorget hälsade kommunfullmäktiges förste vice ordförande Börje Nilsson välkommen och marinbaschefen Lennart Månsson gav information om Marinbasen och Karlskrona garnison.

Fredagskvällen ägnades åt förbrödringsmiddag i Trolles matsal och på lördagen var det bankett i anrika Stadts festvåning. En av deltagarna gav uttryck för det besöket,

Karlskronaföreningens Rolf Svensson välkomsttalar

när han sade: "Det var inte denna delen av Stadt, som vi besökte, när vi låg i Karlskrona.

Riksårsmötet avslutades traditionsenligt med korum och självklart hölls detta i Kungl Amiralitetskyrkan Ulrica Pia.

Olle Melin

Foto: Olle Melin

Skeppsgossar på Riksårsmötet

Vid Flottans Mäns riksårsmöte fanns bland deltagarna två verkliga krutgubbar, två kamrater som kom från den gamla Skeppsgossekåren. Helge Broman i Stockholmsföreningen var skeppsgosse vid Marstrandskåren 1930-1933 och Rune Johnsson i Karlskronaföreningen var skeppsgosse i Karlskronakåren 1931-1934.

Båda är i dag i 90-årsåldern, men still going strong.

På bilden ser vi Helge till vänster och Rune på Sparres kaserngård under en paus i förhandlingarna.

Olle Melin

Foto: Olle Melin

Uppställning för flagghissning

Svenska flaggan i topp

Alla flaggorna i topp

Tempelplatsens kyrka

Norske deltagaren Gunnar Paulsen, 87, som deltagit i 28 möten.

En fantastisk Finlandsresa

Det trettionde nordiska kamratföreningsmötet ägde i år rum i Helsingfors i Finland den 9 – 12 juni. Från Sverige deltog ett drygt fyrtiotal representanter för olika militära kamratföreningar med förbundsordföranden Sune Birke i spetsen. Förbundsstyrelsens sekreterare Stefan Bergkvist höll i trådarna och såg till, att allt flöt som det skulle och detta gjorde han verkligen med den äran. Vi trivdes och hade roligt tillsammans. KA 2 Kamratförening representerades av ordföranden Per Engkvist och undertecknad.

Innan färjeturen över Ålands hav vidtog, passade Försvarmaktens informationschef på att informera deltagarna om vad som i riktes försvar pågick.

Framme i Helsingfors förlades vi på Jägar-gardesregementet på Sandhamn, några kilometer utanför huvudstaden. Vi bodde i kaserner byggda i början av seklet under den tid, då Finland var en del av det ryska riket.

Första dagen ägnades åt ceremoniella ting som hälsningsceremoni med flagghissning på kasernområdet, förflyttning till Sandudd med parad och kransnedläggning på hjältegraven och marskalk Mannerheims grav. Den svenska delegationen lade också ned en krans på den grav, där stupade frivilliga svenskar från andra världskriget fått sitt vilorum.

Ceremonin på Sandudd följdes av en mottagning från Helsingfors stad i stadshuset.

På Sveaborg. Förbundsordförande Sune Birke avtackar vår eminente guide Henrik

Fältlunch

Ceremoni på Sandudd

Kransar på Marskalk Mannerheims grav

På kvällen var det samkväm på mässen och trevligt umgänge med deltagande kamrater.

Dag två var helt ägnat åt den finska Försvarsmakten med föredrag, uppvisning i figurativ marsch av regementets musikkår, materieldemonstrationer, fältlunch och slutligen stridskjutning. Dagen avslutades med besök på regementsmuseet och samkväm på mässen.

Dag tre ägnades så gott som helt åt Sveaborg (Se särskild artikel!). På kvällen var det högtidsmiddag i Försvarshögskolans matsal med manskörssång, regementsmusik, tal och utdelning av medaljer och minnesgåvor men framför allt en utsökt supé.

Innan det var dags att åka hem på söndagseftermiddagen besöktes Krigsmuseet i Helsingfors och gavs möjlighet till rundvandring i den finska huvudstaden. Självklar fick Tempelplatsens kyrka ett besök.

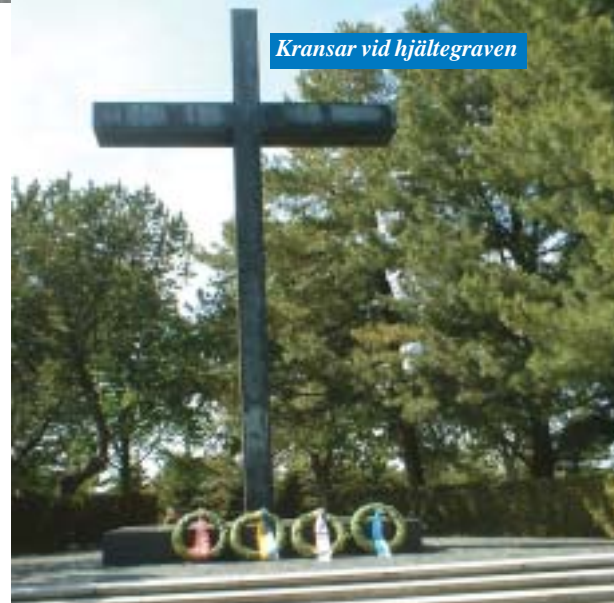
Om två år är det dags i gen. Då är Danmark värd och platsen blir Bornholm, en plats som många gamla KA 2-are känner särskilt för med tanke på allt utbyte regementet hade med förbanden på denna ö.

Det är alltid stimulerande och trevligt att träffa likasinnade från andra länder och detta möte styrkte den känslan i allra högsta grad.

Vi som fick vara med sänder en tacksamhetens tanke till kamratföreningen, till de finska värdarna för ett utmärkt arrangemang och stor gästfrihet och till den svenska förbundsstyrelsen för en väl genomförd resa.

Olle Melin

Foto: Olle Melin

Kransar vid hjältegraven

Stupade svenskars gravsten

Kasernen där vi bodde

Materieluppvisning

Figurativ marschuppvisning

Sveaborg från sjösidan

Sveaborg från luften

Sveaborg från sjösidan. I bakgrunden kyrkan med fyr i toppen. Det finns endast tre kyrkor med fyr i världen. En annan ligger i Venedig

Sveaborg

– Nordens Gibraltar

Isamband med trettionde Nordiska Kamratföreningsmötet gjordes ett studiebesök på Sveaborg, fästningen utanför Helsingfors. Sveaborg utgör utan tvekan ett stycke svensk liksom rysk och finsk historia, varför lite historia om fästningen kan vara på sin plats.

Varför byggdes Sveaborg

Så länge Finland var svenskt, var gränsen mot öster och Ryssland en central fråga. Ett antal gränsbefästningar gav stadga åt gränsförsvaret. I mitten på 1600-talet var Sverige en europeisk stormakt, medan Ryssland var ett isolerat och efterblivet rike. Gränsen mot Ryssland gick vid denna tid betydligt längre österut, vilket gjorde Finska viken till ett svenskt inlandhav.

När den ryske tsaren Peter den store år 1700 inledde det Stora nordiska kriget, var det för att säkra tillgång till Östersjön och förpassa Stolbovafreden från 1617 till historien. År 1703 grundades Sankt Petersburg på gammal svensk mark. Kriget gick illa för Sverige och vid freden i Nystad 1721 avträdde Sverige ett antal provinser och gränsfästningar i östra delen av riket. Sankt Petersburg blev Rysslands huvudstad och det ryska rikets tyngdpunkt flyttades till Finlands omedelbara närhet.

År 1741 förklarade Sverige Ryssland krig i syfte att återta de förlorade provinserna. Detta såg till en början ut att lyckas, men när freden slöts 1743 avträdde för andra gången provinser och gränsfästningar.

På 1720-talet hade två nya fästningar anlagts vid Helsingfors, Fredrikshamn och Willmanstrand. Dessa fullbordades emellertid aldrig..

År 1747 ingick Sverige en försvarsallians med Frankrike och riksdagen godkände en ny försvarsplan. I Finland skulle uppföras en centralfästning för hela landets försvar och dessutom en gränsfästning. Huvudfästningen fick namnet Sveaborg (jämför Göteborg i västra delen av det svenska riket) och gränsfästningen anlades i Lovisa.

Till chef för fästningsbyggandet i Finland utnämndes Augustin Ehrensvärd.

En fyrtioårig byggnadsverksamhet startade och hela projektet var en enorm kraftanstängning. Sveaborgs fästning var ett storstilet för att inte säga desperat försök att förhindra Finlands lösslitande från Sverige.

Byggnadsskedena

Arbetet på Sveaborg inleddes med stor skyndsamhet. Ehrensvärd anlände till platsen den 3 januari 1748 med en enda ritning i bagaget, men redan följande sommar var över 2000 man i arbete.

De närmaste åren var det mycket upp och ner, när det gällde det fortsatta byggandet, Frihetstiden, som denna era kallas i den svenska historien, innebar ständiga växlingar vid makten mellan hattar och mössor. Ehrensvärd var en av hattpartiets förgrundsfigurer och när hattpartiet 1764 förlorade makten, avsattes Ehrensvärd. Ny chef blev J B Virgin, en internationellt känd yrkesman.. År 1769 återinsattes Ehrensvärd med fulla befogenheter, sedan hattpartiet på nytt vunnit makten. År 1771 vann mössorna på nytt och då begärde Ehrensvärd avsked. Gustaf III:s statskupp 1772 innebar, att Ehrensvärd återigen sattes in, men han avled redan i oktober samma år. Efterträdare blev Jakob Magnus Sprengtporten, hjärnan bakom

Världens största vedeldade bastu med plats för 100 badande finns på Sveaborg

Augustin Ehrensvärds monument

konungens statskupp. Under hans dryga år på Sveaborg tillkom den slutliga fästningsplanen och med denna som grund arbetade man på fästningen fram till kapitulationen 1808, även om fästningen ansågs i stort vara färdig efter 40 år från 1748.

Augustin Ehrensvärd och den indelta armén bygger Sveaborg

Sveaborg var det största byggnadsföretag, som den svenska staten därtills hade påbörjat. Bygget skulle dessutom ske i en fattig och avlägsen del av det svenska riket. Finansieringen var ett stort problem liksom att skaffa kompetent arbetsledning och tillräckligt med arbetskraft. Materielanskaffning och transporter var mindre problem.

Arbetsledningen på Sveaborg är i högsta grad en mans verk, Augustin Ehrensvärd. Han svarade för planeringen, han ledde sommartid själva byggnadsarbetet och han gjorde dessutom en stor insats som politiker. Man hade från början trott, att arbetet skulle vara klart på fyra år, men det pågick i fyrtio, trots att projektet skurits ner till mindre än hälften.

Arbetskraften på Sveaborg byggde på den indelta arméns soldater. De olika indelta regementena skickades på arbetskommenderingar och soldaterna arbetade utan lön sex dagar i veckan och 10 timmar per dag. Ehrensvärd avtalade med soldaterna om 12,5 timmars arbetsdag, mot att de fick betalt för 2,5 timme. Han införde också ett slags ackordsarbete.

Arbetsstyrkan var som störst i augusti 1751, då 6700 man arbetade på Sveaborg, varav hälften kom från Sverige.

Förutom indelta soldater arbetade ett betydande antal hantverkare, men stundtals var dessa en bristvara. En tredje grupp var fångar, som i huvudsak användes som hjälpkarlar vid de tyngsta arbetena..

Fästningen byggdes i granit och denna fanns på platsen. Sprängningarna, där krut användes, pågick hela året, medan många av de övriga arbetena endast pågick sommartid. Alla transporter gick självklart sjövägen, eftersom fästningen byggdes på sex öar. (1 dag är det fem öar, sedan sundet mellan två fyllts igen under den ryska perioden.

Fästningen Sveaborg

Sveaborg är en bastionsfästning efter förebild av Mellaneuropas stadsbefästningar. Men den är samtidigt en skärgårdsfästning. En bastionsfästning och en skärgårdsfästning går egentligen inta alls ihop.

I den typiska bastionsfästningen är i princip alla bastioner likadana och

Karta över Sveaborg

Foto: Olle Melin

En av bastionerna på Sveaborg

Dockan för skärgårdsfregatter

Augustin Ehrenswards bostad

Sjökrigsskolan, den enda kvarvarande militära enheten på Sveaborg

omsluter den stad, den skall försvara.

På Sveaborg är alla verk olika och synliga på långt håll. Sveaborg består av fyra särskilda slutna fästningar, vartill kommer två öppna verk. Fästningsverken innesluter inte någon stad, utan uppfördes strax utanför en redan existerande stad, Helsingfors.

Sveaborg var på sin tid en utomordentligt stark fästning.

Flottbasen Sveaborg

År 1756 beslöt riksdagen på Ehrenswards förslag att sätta upp en skärgårdsflotta, som med sin huvudeskader förlades till Sveaborg. Flottan kommanderades av arméofficerare och kallades också Arméns flotta. Den ursprungliga fartygstypen var galärer, som dock var svärmanövrerade och krävde mycket folk.

Fredrik Henrik af Chapman kom att verka på Sveaborg och han skapade där en nya fartygstyper, skärgårdsfregatter och kanonslupar, den senare med två kanoner och cirka 50 mans besättning och senare kanonjollen med en kanon fast i fartygsskrovet. De olika fregattyperna fick namn efter finska landskap.

Sveaborgs uppgift var att utgöra en befäst bas för skärgårdsflottans finska eskader. Här kunde den repareras och utrustas i säkerhet. Skärgårdsfregatterna låg i den stora galärdockan och sluparna och jollarna i ett stort antal båthus. På Sveaborg anlades verkstäder och inventariestugor.

Gustaf III:s ryska krig var i hög grad ett skärgårdsflottans krig och de båda sjöslagen vid Svensksund 1789 och 1790 är de största strider en svensk flotta utkämpat. Den svenska insatsen hade varit omöjlig utan Sveaborg som underhållsbas.

Gustaf III:s ryska krig var i hög grad ett skärgårdsflottans krig och de båda sjöslagen vid Svensksund 1789 och 1790 är de största strider en svensk flotta utkämpat. Den svenska insatsen hade varit omöjlig utan Sveaborg som underhållsbas.

Staden Sveaborg

Förutom fästning och flottbas var Sveaborg också en garnisonsstad. År 1805 hade Sveaborg 4600 invånare, medan Helsingfors hade 4 300. Finlands huvudstad, Åbo, hade 11 300 invånare. Det var svårt att inrymma en stad bland bastioner och varvsanläggningar. Bostadshuset förlades till öppna platser inom fästningen och kurtinerna, som binder samman bastioner utgörs därför ofta av hus, där människor kunde bo. Till detta kom ett antal trähus och ruckel, uppförda utan tillstånd till stadsplan.

Sveaborgs belägring och kapitulation år 1808.

Den 1 februari 1808 fick man på Sveaborg veta, att kriget stod för dörren. Sveaborg sattes i försvarstillstånd. Kommendant på Sveaborg var sedan 1801 viceamiral Carl Olof Cronstedt. Några veckor senare började kriget och inom kort kom ryssarna till Helsingfors. Ryssar och svenskar besköt varandra, så fort de kom åt. Omkring den 20 mars belägrades fästningen. I slutet av mars inledde ryssarna ett fem dagar långt bombardemang av fästningen. Sveaborg träffades av 1565 projektiler och 1515 fönsterrutor fördärvades. Efter underhandlingar ingicks vapenstillestånd den 6 april. Två öar överlämnades och resten skulle överlämnas en månad senare, om inte hjälp från Sverige anlände. Någon hjälp kom inte och den ryska flaggan hissades den 8 maj.

nades och resten skulle överlämnas en månad senare, om inte hjälp från Sverige anlände. Någon hjälp kom inte och den ryska flaggan hissades den 8 maj.

Sveaborgs kapitulation är en gåta, som aldrig upphört att fascinera omgivningen, detta med tanke på att Sveaborg hade 734 kanoner mot ryssarnas 59. Försvaret hade fram till kapitulationen förlorat sex man i stupade och 32 i sårade; det var allt.

Samtiden beskyllde Cronstedt för förräderi Runebergs dikt Sveaborg ger ett expressivt uttryck för inställningen till amiralen. Ett antal teorier om, varför Cronstedt kapitulerade finns, men vi lär aldrig få veta sanningen.

Den ryska tiden

Sveaborg var en rysk fästning och garnisonsort under 110 år. Den fick dock aldrig samma betydelse för Ryssland, som den haft för Sverige. Helsingfors blev 1812 Finlands huvudstad, eftersom den skyddades av Sveaborgs kanoner. Den byggnadsverksamhet, som pågick under den ryska tiden avsåg garnisonens fredstida behov. Man byggde sjukhus, kaserner och kyrka. Alla gamla invånare flyttade 1808 och de nya kom österifrån.

Garnisonsidyllen fick ett plötsligt slut, när Krimkriget bröt ut 1853. Kriget spred sig även till Östersjön och 1855 sammandrogs en stor eskader utanför Sveaborg och den 9 augusti inleddes ett våldsamt bombardemang av fästningen. I 47 timmars tid besköts denna oavbrutet, dag och natt. De avlossade projektilernas sammanlagda vikt var över en miljon kilo. För åskådarna på fastlandet sammansmälte mynningseldar och rökmoln, ljusraketer och eldsvådor till ett skräckinjagande skådespel.

Inte ett skott sköts från fästningen. De skjutande fartygen hade utrustats med modernt artilleri och de gamla slätborrade, framladdade kanonerna på Sveaborg kunde inte mäta sig med detta.

Bombardemanget 1855 visade, att Sveaborg var hopplöst föråldrat. En ny, flera kilometer lång kustförsvarslinje uppfördes åren 1860-1880 och linjen utrustades med nya räfflade kanoner.

Sommaren 1906 gjorde en del av garnisonen myteri. Sveaborgsupproret väckte stor uppmärksamhet, men det var illa förberett och inom 60 timmar var allt över. Upproret var ett led i den våg av oroligheter, som svepte över Ryssland efter nederlaget i kriget mot Japan 1904-1905.

Under första världskriget ersattes de gamla vallarna av ett nytt kustförsvarssystem, som fick namnet Peter den stores sjöfästning. Avsikten var att avspärra hela Finska viken med långskjutande batterier, som placerades ute i havsbandet på finska och estniska sidan. Under första världskriget utkämpades inga strider kring Sveaborg.

Självständighetstiden

Den 12 maj 1918 hissades republikens Finlands flagga på Sveaborg, som då fick namnet Suomenlinna (Finlands borg). Sveaborgs första uppgift i det fria Finland var egentligen svart. Fästningen blev fångläger för de egna medborgarna och som tillhörde förlorarna i inbördeskriget. Midsommartid var antalet fångar på Sveaborg 8 000. Av dessa avled cirka 1000 till följd av alldeles otillräckliga matransoner.

Åren 1919 – 1973 var Sveaborg en finsk garnisonsort. Där fanns infanteri, kustartilleri, luftvärnsförband och ubåtsflottilj.

År 1944 skadades några hus vid en bombning, men i övrigt gick andra världskriget fästningen spårlost förbi. Efter kriget flyttade de militära förbanden successivt bort och den 1 juli 1973 fick Sveaborg civil förvaltning.

Den enda militära verksamhet, som idag finns på fästningen är Sjökrigsskolan. Dessutom finns en sjöbevakningsstation, som ingår i det finska gränsbevakningsväsendet

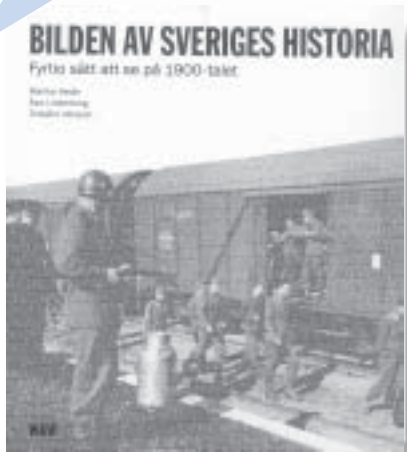
Olle Melin

Finlands idag enda ubåt är museiubåten på Sveaborg

Kustartilleri på Sveaborg

Nittonhundratalets historia i bilder

Den som är intresserad av historia bör också fundera över hur bildmediet använts. Så skriver de tre historikerna Marika Hedin, Åsa Linderborg och Torbjörn Nilsson i förordet till sin bok *Bilden av Sveriges historia – Fyrtio sätt att se på 1900-talet*.

Den första bilden är från avrättningen av Anna Månsdotter på fängelsegården i Kristianstad den 7 augusti 1890. Hon dömdes till döden i det s.k. Yngsjömordet och avslutas den 8 augusti 1993, när ett JAS-plan störtar mitt på Långholmen i Stockholm under en flyguppvisning.

Sammanlagt 40 bilder med mycket intressant text fyller boken allt från stora händelser av världsmått till en del händelser av mer vardaglig art, händelser som dock haft stor betydelse för utvecklingen i landet.

Bokens omslagsbild lockar i sig själv till läsning. Det är en klassisk bild, som jag tror alla svenskar förknippar med transittrafiken av tyska förband och som kommit att bli något av en symbol för såväl neutraliteten som det ifrågasatta samarbetet med Tyskland. Nu visar det sig, att bilden förmodligen är tagen efter kriget vid en transport av tyska krigsfångar.

Alla bilderna med sina texter är mycket intressanta, men jag kan inte låta bli att välja ut ytterligare någon. På en bild ses författaren Ivar Lo-Johansson framför landets sista statarflyttlass i Södermanland den 31 oktober 1945. Bilden är symbol för det 1800-talets jordbruksamhälle, som därmed gick ur tiden.

Ett annat intressant kapitel är kallat "Men efteråt glilade alla mitt tal". Det handlar självklart om Gustaf V:s borggårdstal på Stockholms slott den 6 februari 1914, ett tal som vållade regeringskris och som vi alla i marinen förknippar med insamlingen till F-båten, HMS Sverige.

Men, som sagt var, varje bild och varje text erinrar om hörnpelare i vår historia och det här sättet att läsa historia innebär såväl underhållning som fördjupning av historiekunskaperna.

Utgivare är Wahlström & Widstrand och cirkapriset är 325 kronor.

Olle Melin

Bildhäfte om KA 2 förläggningsplatser

KA 2 Kamratförening har i samarbete med Abrahamsons tryckeri i Karlskrona tagit fram ett bildhäfte om KA 2 olika förläggningsplatser. Bildhäftet omfattar 48 sidor samt ett fytrasidigt omslag.

Det är inte bara stadskasernerna som blivit föremål för beskrivning utan även de olika ytterförläggningarna, som var i bruk under de år regementet fanns.

Undertecknad har skrivit texterna och fotografierna kommer från gamla vykort, från KA 2 fotoarkiv, från privatpersoner m.fl..

Häftet kostar 60 kr och vill Du ha det hemskickat tillkommer port om 10 kronor.

Du kan beställa genom att sätta in 70 kr på postgiro 97 05 88-0, Olle Melin.

Glöm inte ange namn och adress!

Vill Du beställa för hämtning, kontakta Olle Melin, telefon 0455/23964 eller epost omelin@telia.com

Olle Melin

Gamla Bore lever än

För en tid sedan hitade jag en annons i en tidning. Annonsen erbjuder turer på Göta Kanal med M/S Sandön. Bakom det namnet döljer sig KA 2 gamla passagerarfartyg Bore, som lever i högönsklig välmåga 95 år efter färdigställandet på Eriksbergs varv i Göteborg.

Välkommen till GÖTA KANAL och klassiska M/S SANDÖN

Vår flotta på linn - Gårdsborg - Västboås.
 Över 80 miljoner kronor investering i den nya Göta Kanal.
 Med sin magnifika utrustning och friska besättning.
 Över 1000 - 1500 personer per tur. 10 dagar.
 Med ett utvald utvald kulturskivningar. In om åskådning.

Priser på de olika skivningarna.
 Skivning Gårdsborg till Västboås: 1000 kr. Skivning Västboås till Gårdsborg: 1000 kr. Skivning Gårdsborg till Gårdsborg: 1000 kr.
 Skivning Västboås till Gårdsborg: 1000 kr. Skivning Gårdsborg till Västboås: 1000 kr.

Skivning Gårdsborg till Gårdsborg: 1000 kr. Skivning Västboås till Gårdsborg: 1000 kr.
 Skivning Gårdsborg till Västboås: 1000 kr. Skivning Västboås till Gårdsborg: 1000 kr.

Skivning Gårdsborg till Gårdsborg: 1000 kr. Skivning Västboås till Gårdsborg: 1000 kr.
 Skivning Gårdsborg till Västboås: 1000 kr. Skivning Västboås till Gårdsborg: 1000 kr.

SPÅNGBERGS REDERI AB
 Tel: 0583-501 00, 078-525 83 83
k.spangbergstelia.com • www.issandien.se

Red

Så var man då hemma igen.

Karlskrona mötte inte från sin bästa sida, när HMS Karlskrona på pricken 1000 på självaste Nationaldagen förtöjde i örlogshamnen. Det var kallt och gråmulet, men vetskapen om att besättningen snart var åter, värmdde säkert dem, som mötte på kajen.

Svensk lösen avgavs från fartyget och besvarades från Kungsholmen, varefter en stridsbåt mötte strax innanför försänkningen för att ta i land årets växter, som ska planteras i fortparken.

Marinmuseums motortorpedbåt T 38 mötte vid försänkningen och hälsade de hemvändande med ett ärevarv. Två JAS Gripen från F 17 och en helikopter från helikopterflottiljen hörde också till de mottagande.

På kajen spelade Marinens Musikkår och anhöriga viftade med banderoller med "Välkommen hem". Den tillträdande marininspektören Anders Grenstad liksom marinbaschefen Lennart Månsson, flottiljchefen Lennart Bengtsson och sjöstridsskolechefen Johan Enerot hedrade hemkomsten med sin närvaro.

Traditionen bjuder att fartygschefens hustru ska gå först ombord och så skedde självklart nu också. Fru Ulla Ståhl gick över landgången och togs emot av en., får vi

Här ska hämtas träd till Kungsholmen

hoppas, stolt och lycklig fartygschef.

Dagen till ära sjöng fartygsbesättningen Du gamla Du fria i samband med förtöjningen.

Om detta var slutet på en epok får framtiden utvisa. Ryktet säger, att några fler utbildningsexpeditioner blir det inte. De närmaste åren finns inga kadetter under utbildning och fartyget ska stöpas om till stabs- och lagfartyg. Men osvuret är bäst. Resorna är inte bara till för utbildning utan också till för att sprida kunskap om Sverige och svenskt näringsliv. Så kanske vi åter får säga adjö för några månaders utlandsexpedition om några år. Den som lever får se!

Olle Melin

Foto: Håkan Jönsson och Olle Melin

Försvarsbeslutet 2004. Försvarsbeslutprocessen sett ur ett kommunalpolitiskt perspektiv

Två forskare vid Blekinge Tekniska Högskola, Gunilla Albinsson och Kerstin Arnesson, lade i april i år fram en rapport om Försvarsbeslutet 2004 sett ur ett kommunalpolitiskt perspektiv.

Det är en mycket intressant läsning, som finns i det 65 sidor tjocka dokumentet. Efterinledande kapitel om arbetsmetoder m.m. kan man följa hela processen, hur den hanteras i riksdagskansliet, i försvarsledningen, vid förbanden i Karlskrona, vid länsstyrelsen i Blekinge men framför allt inom Karlskrona kommun, där såväl politiker som tjänstemän intensivt arbetade med marknadsföring för Karlskrona, men också med scenario, där försvarsbeslutet skulle drabba kommunen negativt.

Ett stort antal intervjuer gjordes och resultatet av dessa finns också redovisade.

Det är en synnerligen intressant läsning, som forskarna bjuder på. Det är intressant att konstatera, att de stora uppgifterna för försvaret, den ändrade inriktningen och den ökade internationaliseringen knappast röner något intresse från länsstyrelse och kommun. I stället är det Försvarsmaktens grundorganisation, som är det stora intresset, men detta kanske inte är så konstigt ur ett kommunalpolitiskt perspektiv.

Det hade varit mycket intressant, om motsvarande arbete gjorts vid försvarsbeslutet år 2000 och att vi på så sätt med forskarnas hjälp kunnat följa spelet om vårt regemente KA 2

Är Du intresserad av att läsa hela rapporten, så kontaktar Du Blekinge Tekniska Högskola.

Olle Melin

Efterlysning

Till museet på Aspöberg efterlyser vi några uniformsmössor, nämligen Skärmössa m/1942 (Se bild!) och kypertmossa. Om Du är ägare till någon av mössorna och vill skänka den till museet, hör av Dig till Sigvard Bengtsson, telefon 0455/336020 eller Olle Melin, telefon 0455/23964

Till flydda tider återgår....

KA 2 fotoarkiv finns i dag på Museet för rörligt kustartilleri på Aspöberg. Ett omfattande sorteringsarbete återstår, men Kustposten kan redan nu plocka ut en del godbitar.

Jag har valt året 1959 och vi låter arkivet och bilderna visa lite av ett år på regementet. Man frapperas, när man letar i arkivet, hur lite kort, som är tagna i den dagliga utbildningen. Det skulle vara något särskilt innan kameran kom fram.

Olle Melin

Den 7 januari var det inryckning med åldersklassen. En av de inryckande soldaterna begrundar sin utrustning på ett av Gräsviks logement.

Den 30 januari mötte KA 2 KA 4 i marinmästerskapet i handboll. Matchen gick i Sparres exercishus, men något resultat framgår inte av bilden.

Den 31 januari var det Krigsmans erinran och korum. På sedvanligt sätt marscherade truppen från Gräsvik till Amiralitetsskyrkan.

Utbildningsofficeren, överstelöjtnant Sten Berndes förrättar Krigsmans erinran

Den 23 februari togs denna bild på de nyrenoverade logementen på Linje I Kungsholmsfort

Den 27 februari var det dags för den årliga isvakövningen vid Gräsviks badplats.

Den 3 mars genomfördes den traditionella Soldatfälttävlan. Här ska en patrull forcera ett hinder på hinderbanan.

Den 5 mars fotograferades Signalskolans olika lokaler. Här en bild från en av övningsalarna.

Den 12 maj genomfördes Marinmästerskap i orientering vid KA 2. Två kända KA 2-are på bilden, Bertil Fors, tävlande och Stig "Linus" Nilsson, funktionär

Den 12 maj genomfördes också KA-mästerskap i fälttävlan. Här en bild från skjutmomentet.

Svenska flaggans dag den 6 juni firades med sedvanlig förbimarsch för Befälhavande amiralen. Här marscherar fanvakt ur KA 2 med regementets fana.

Den 16 juni besökte HM Konung Gustaf VI Adolf Sturkö och avtäckte en minnessten. KA 2 fotograf var självklart där.

Den 15 juni var det tävling i dragkamp på Gräsviks kaserngård. Vilka lagen är och vem som vann framgår inte.

Regementsmästerskap i friidrott sommaren 1959 på Västra Marks idrottsplats. Speaker var självklart överfurir Carl-Johan Ekelund.

Stavhoppare vid regementsmästerskapen.

Den 3 juli genomfördes på nytt en Krigsmans erinran enligt gängse rutiner.

Den 15 augusti var KA 2 Underofficerssällskap värd för den årliga femfrontsträffen. Ett stort antal deltagare från KA 2, Flottan, I 11, F 12 och F 17 äter här fältlunch på Grebbegården.

Den 17 augusti var det regementets dag med uppvisningar av olika slag. Här syns en dragterrängbil 953 i Oscarsvärnsterrängen.

Skämthopp från hopptornet på Gräsvik

Regementets dag avslutades i filmsalen med underhållning från de inläggande värnplikti- ga.

Den 26 augusti besökte den engelske generalen R W Mudos KA 2. Här inspekteras hedersvakten på Linje VII Kungsholmsfort.

Den 27 augusti var det KA-mästerskap i båtsegling med regementet som arrangör.

Legendariske KA 2-aren Arne Johansson riggar båten för tävling.

Dagen efter, den 24 augusti var det marinmästerskap i båtrodd, här utanför God Natt.

Den 15 september var det inryckning till årets repetitions- övning. Här anländer en kontingent till Karlskrona central.

Efter övningen samlades man till genomgång med efterföljande "jordgubbsmiddag" på Officersmässen Gräsvik

Den 23 september skedde en samverkansövning mellan KA, flottan och armén på Tjurkö.

Den 16 november togs ett antal bilder på övningsanläggningarna Oscarsvärn.

Den 10 december demonstrerades Cirkelträning i en bildserie från gymnastiksalen Gräsvik. Agerade gjorde överfuriren Percy Håkansson.

Den 14 december besökte Karlskrona stads Lucia Gräsvik i samband med frukosten i värnpliktsmatsalen. Här talar stabschefen Kjell Simonsson till Lucia med tärnor.

Högvakt med Marinens Hemvärnsmusikkår

Mot Norrmalmstorg

Så var det då dags efter år av förberedelser. Efter 11 års uppehåll gick Marinens Hemvärnsmusikkår högvakt helgen den 7 – 8 maj. De 40 man starka musikkåren hade tränats av hemvärnstrumslagaren Anders Karlsson samt dirigenterna Oskar Sörnäs och Mats Landerman.

Första dagens vaktstyrka kom från hemvärdet i Kalmar och Kronobergs län med inslag från Blekinge och den andra dagen var det trupp ur Svea livgarde som var vaktstyrka.

Musiken genom Stockholm och ceremonien på borggården blev en fullträff, så bra, att landets musikinspektör Torgny Hanson, som följde lördagens ceremoni, kunde konstatera: Högsta betyg!. Och det gick inte sämre på söndagen.

Chefen för garnisonsavdelningen Urban Schwalbe har därefter i ett brev till kåren uttryckt sitt gillande över framträdandena.

Ett uppdrag av detta slag sporrar utan tvekan till nya utmaningar och om allt går i lås blir det förhoppningsvis utlandsturné för kåren under 2006.

Olle Melin

Foto: Henrik Johansson, Olle Melin och Kenneth Kangestam

Tubasektionen från vänster Magnus Håkansson, Sven Ågren och Olof Rosqvist

På Norrbro mot Slottsbacken

Family four, d.v.s. familjen Svensson; Lars-Johan, trumpet, Maja, horn, Marie, horn och Erik trombone.

Trombonesektionen från vänster Erik Svensson, Peter Håkansson, Denny Dowert, Ann Olsson, Anders Ryderfors och Olle Melin

RÖRLIGA BLADET

Nr 2 - 2005

MUSEIFÖRENINGEN FÖR RÖRLIGT KUSTARTILLERI

Vår adress

KA 2 Museiföreningen för Rörligt Kustartilleri
Marinbasen
Box 527
371 23 KARLSKRONA

Adressändringar

Vid adressändring glöm inte att vi behöver den för att nå Dig med Rörliga Bladet m m

Redaktör

Sigvard Bengtsson

Att vara medlem

Vill Du bli medlem eller veta om vår förening, ring Sigvard Bengtsson tel 0455/33 60 20 eller Hans Willebrand tel 0480/ 33056

Medlemsavgifter

Vi har mycket humana medlemsavgifter:

- Årsavgift 20:-
- Ständig medlem 200:-

Vi uppskattar om Du hjälper föreningen med Ditt medlemskap, men behöver all ekonomisk hjälp och tackar i förhand för eventuell gåva

För att vi skall veta vem som betalt in pengar vill vi att Du meddelar namn och adress

Hans Willebrand tfn 0480 / 33056 eller
Sigvard Bengtsson tfn 0455 / 33 60 20

Inbetalning av medlemsavgifter

Föreningen har öppnat ett bankkonto där medlemsavgifter samt eventuella gåvor kan sättas in.

Clearingnr = 6741

Kontonummer = 152 252 088

Adress: KA 2 Museiförening för Rörligt Kustartilleri

c/o Hans Willebrand

Gräsgårde 4327

338 96 Ljungbyholm

Innehåll

Kustartilleriet i Blekinge del 6

av **Jean-Carlos Dankwardt**

Gåvor

Vi uppskattar om Du hjälper föreningen med Ditt medlemskap, men behöver all ekonomisk hjälp och tackar i förhand för eventuell gåva

Meddelande

Kamratträffarna på Militärhemmet i Karlskrona

fortsätter under 2005 med följande dagar, som är första tisdagen i varje månad:

5 juli, 2 augusti, 6 september,

4 oktober, 1 november, 6 december

Väl mött till kamratlig samvaro

Bilden ovan

B

Kustartilleriet i Blekinge

Jean-Carlos Danckwardt

Del 6

Forts från nr 1 2005

Kustartilleriet längst Skånekusten

Historiskt perspektiv

Marint kustförsvar längs Skånekusten kan på sätt och vis sägas ha tillkommit redan när Skåne efter freden i Roskilde 1658 blev svenskt. Hotet mot denna nya del av riket kom självfallet från havet och de fåtaliga hamnarna blev tänkbare infallsportar för en angripare. Befintliga kustbefästningar förstärktes och iständsattes därför vid Hälsingborg, Landskrona och Malmö. Vid Hälsingborg raserades dock en del av de yttre befästningarna runt staden. Även vid Ystad och Simrishamn uppfördes befästningar till städernas skydd. På Karl XI:s tid förbättrades och underhölls de nämnda befästningarna under Erik Dahlbergs kunniga ledning. De var bestyckade med artilleripjäser som dock i regel inte nådde längre ut från stranden än några hundra meter.

Inför hotet av anfall över södra Östersjön och Öresund uppfördes under Karl XII:s sista år kustskansar på flera platser längs Skånekusten bl a vid Råå söder om Hälsingborg, vid Skåre läge utanför Trelleborg och vid Ystad. Skansarna skulle förhindra landstigning och bestyckades i en del fall med lätta artilleripjäser. Flertalet av Skånebefästningarna fick sedan förfalla och under närmare 200 år skedde inga nämnvärda förstärkningar av det fasta kustförsvaret i denna del av landet.

Inte heller under första världskriget förekom några planer på kustartilleri längs Skånekusten. Behovet av kustartilleri i Skåne omnämns av allt att döma första gången i 1930 års försvarskommission, bl a i en studie av dåvarande kommandörkaptenen Hammargren från 1935. Följande citat ur 1930 års försvarskommissionens betänkande belyser dessa första krav: "Till landstigningsområdena i Skåne kan fientlig överskeppning verkställas mycket snabbt och utföras under dager eller mörker. Här kommer tyngdpunkten i försvaret att åvila armén och kustartilleriet". Denna slutsats äger alltså full giltighet.

I det strategiska underlaget till kommissionens arbete angavs emellertid i samband med en "krigsfallsstudie" att det fanns behov av kustartilleribatterier vid Öresund för att hindra landstigning (tysk?). Vid södra Öresund erfordrades ett lätt 10,5 cm kanonbatteri SV Limhamn samt ett 15 cm och ett 24 cm batteri, de senare vid Skanör-Falsterbo eller Klagshamn. För norra Öresund erfordrades ett lätt batteri 2-3 km norr Hälsingborg samt ett 15 cm och ett 24 cm batteri i trakten av Höganäs. När man senare kom fram till de konkreta möjligheterna att realisera dessa behov inom den mycket snäva ram som dessågs för kustartilleriet – mellan 4 och 8 miljoner – föll synbarligen alla dessa objekt bort. Möjligen påverkades besluten av att det danska kustartilleriet vid Köpenhamn fortfarande hade viss styrka.

Tiderna för att anlägga fasta batterier, om alla tillgängliga resurser utnyttjades, angavs 1933 till 2-4 månader för ett 30,5 cm batteri och 3-6 veckor för ett 15 cm batteri. Beräkningarna var gjorda av dåvarande kaptenen Rudolf Kolmodin. Det kan vara värt att notera att dessa tider stämde ganska väl med de tider som åtgick 1940 för att "snabbbygga" kustartilleribatteriet vid Hälsingborg. Förutsättningarna var dock att kanonerna fanns tillgängliga och klara.

Tankarna på rörligt kustartilleri för Skåne kan spåras under denna tid. Bl a omnämnes i en VPM från 1931 författad av kaptenen Gösta Möller "järnvägsartilleri" som en tänkbar lösning. Troligen hade det tyska järnvägsbundna kustartilleriet under första världskriget stått modell. Först på 1930-talet fick det rörliga kustartilleriet sina första motorfordon och de befintliga batterierna kunde därför knappast före denna tidpunkt utnyttjas utanför Ble-

kings skärgård. 1936 fanns vid kustartilleriet totalt två traktorer, fyra re-kognoseringsbilar, fyra dragbilar samt fyra lastbilar. Hösten 1939 fick en omfattande inhyrning av fordon genomföras. Batterierna kunde därefter endast med stora svårigheter flyttas längre sträckor med egna resurser.

Beslut om fast kustartilleri i Skåne.

I ett yttrande över en studie av CM 1937 behandlar chefen för försvarsstaben försvaret av sydkusten med följande ord: "Ett invasionsanfall mot Skånes sydkust söderifrån gynnas av korta överskeppningsvägar och goda möjligheter att avspärra operationsområdet mot svenska sjöstridskrafter. På grund härav samt närheten till tyska flott- och flygbaser ävensom med hänsyn till frånvaron av skärgård torde förutsättningarna inte föreligga för en insats av någon större del av kustflottan.

Med hänsyn till detta områdes väsentliga betydelse för riket i sin helhet och på grund av särskilda risker, som förefinns för denna landsdel till följd av dess utsatta läge, vore önskvärt att här medelst kustartilleri förstärka försvaret".

1936 års försvarsbeslut innehöll inga beslut om fast kustartilleri i Skåne. Först i april 1938 fick Chefen för marinen av Chefen för försvarsstaben uppdrag att förbereda anläggandet av fasta kustartilleribatterier vid Trelleborg och Ystad.

Den 2 april 1938 skriver Chefen för försvarsstaben general Thörnell till Chefen för marinen om behovet av kustartilleriförsvar bl a längs Skånes sydkust och begär att CM snarast undersöker möjligheterna att "utnyttja i huvudsak redan inom marinen befintlig materiel" och anordna "provisoriskt kustartilleriförsvar på vissa betydelsefulla områden. I första hand bör förekomma Ystad, Trelleborg och Östergarn (Gotland)".

På vardera platsen skulle anordnas ett fast medelsvårt batteri om minst två pjäser samt ett fast eller eventuellt rörligt 57 mm batteri om tre-fyra pjäser.

12 cm kan Ystad

Den 3 april 1938 skriver Chefen för försvarsstaben till Kungl Maj:t och framhåller det starka behovet av kustartilleri vid Skånekusten, främst för att avvärja kupp. En sådan förstärkning kunde ske på bekostnad av kustartillerianläggningar i Stockholm och Blekinge skärgårdar. Han föreslår att ett 15 cm kustartilleribatteri skall anläggas vid Trelleborg och ett 12 cm batteri vid Ystad.

Den 11 resp 13 april följer skrivelser rörande personal och artilleriammunition till dessa batterier. I en skrivelse den 25 april angående förstärkandet av försvarsberedskapen preciserades vad som erfordrades för dessa batterier.

För batterierna erfordras 1 442 000 kronor. Äldre pjäser skulle utnyttjas. För 15 cm batteriet vid Trelleborg skulle pjäser från batteri Sarsudd i Stockholms skärgård användas medan för batteri Ystad 12 cm kanoner från reservfartyg skulle tas i anspråk. Här blev det från torpedkryssaren Psilander. För vardera platsen skulle även ett lätt batteri avses "för direkt strandförsvar". Detta var dock "inte lika trängande åtgärd".

Marinförvaltningen angav kostnaden för Trelleborg till 741 000 kronor och för Ystad till 701 000 kronor utom kostnaderna för markinköp. Följande åtgärder ingick i kostnaderna: Modernisering av pjäserna, anskaffning av ammunition och fullständig eldledningsutrustning. Den senare för möjliggö-

rande av uppställning av batterierna för indirekt riktning, vilket i förevarande fall synes nödvändigt ävensom anskaffande av per batteri två strålkastare och två 8 mm luftvärnskulsprutor. De fortifikatoriska anordningarna vars kostnader (i den mån de kunde bedömas utan undersökning) skall jämväl ingå i ovan nämnda summor och utgöras av förutom pjäsplatser, av kommandoplatser, ammunitionsrums, skjutbordsrum, värn för mätstationer ävensom ett visst antal skyddsrum jämte maskeringsanordningar.”

Man påpekar dessutom: ”För Ystad finns ej heller personal enligt 1936 års försvarsbeslut räknad. Endast genom att vissa nu befintliga försvarsanstalter ej bemannas kan således personalbehovet för mera nämnda batteri tillgodoses. Därför erfordras kaderökning samt ökad årskontingent.”

Skånebatterierna gavs hög prioritet vilket framgår av följande citat: ”Blekinge och Stockholms skärgårdar i vissa lägen måste anses i betydelse stå efter bemanning av Skånebatterierna”.

Beträffande fredsskötselförslaget anges att den eventuellt kan tillgodoses genom personal från I 7 (Ystad). Även andra alternativ berördes. Personal skulle kunna tas från armén (landstorm för de äldre batterierna) samt öka beredskap vid artilleriet för att bekämpa mål vid kusten, bl a skulle två kanonbatterier med 12 cm kanon m/85 kunna avses för Ystad och Trelleborg om skottvidden kunde ökas från 8 000 till 10 000 meter. Detta alternativ övergavs synbarligen snabbt: Det hade inte blivit mycket kustartilleri av dessa gamla ”rörliga” armékanoner.

Laddning av 15 cm kan m/89

Den 26 oktober 1938 meddelar KMF marindistriktschefen att två 15 cm kanoner m/98 ur batteri Siaröudd och två 12 cm kanoner från torpedkryssaren Philander är avsedda för batterierna vid Trelleborg rep Ystad.

Tankarna på en ytterligare förstärkning av kustartilleriförsvaret vid Öresund förekom i början av 1940. I samband med flyttningen av ett 30,5 cm batteri från Värmdö 1940 nämndes t ex Skåne som ett alternativ till västar Blekinge: Som alternativ angavs SV delen av Skåne t ex till Falsterbohalvön

eller trakten av Klagshamn, vilket skulle ge ”ett värdefullt tillskott till försvarsanordningarna”: Man fann emellertid att batteriet inte var lämpat för Malmö utan borde avses för västar Blekinge, d v s trakten av Karlshamn. Kostnaderna för ett batteri ”å jord (sand)” angavs till 6 miljoner, vilket var dubbelt mot bergalternativet. I stället byggdes senare ett antal ”förberedda ställningar” för rörligt artilleri (15 cm och 21 cm) i detta område.

Krigsutbrottet den 1 september 1939 – Försvarsberedskap anbefalls
Den 26 augusti beordrade Chefen för försvarsstaben i samråd med Chefen för marinen förberedande beredskapsåtgärder omfattande inkallelser av värnpliktiga till kustartilleriet och genom Kungligt brev beordrades säkerhetspiketen vid bl a Karlskrona fästning att uttrycka.

Den 1 september 1939 beslöt Kungl Maj:t om förstärkt försvarsberedskap. I Skåne skulle batterierna rustas och bemannas och kontrollerbara mineringar bemannas ”allt eftersom de blev utlagda”.

Den 3 september inkallades ”Marinens beväring”. Värnpliktiga tillhörande KA 1 och KA 2 av klass A och B födda 1911, 1912, 1913-1917. Årsklasserna 1932, 1933, 1934, 1935 samt de till ersättningsreserven för tjänstgöring i depåttjänst uttagna av årsklasserna 1937 och 1938.

Vid krigsutbrottet den 1 september var endast batteri Ystad klart och kunde bemannas. Batteriet hade anskjutits den 9 augusti. Batteri Trelleborg var däremot långt ifrån klart. Först i december kunde pjäserna anskjutas.

Vid krigsutbrottet krigsorganiserades Öresunds marindistrikt som fick ett ansvarsområde från Skälderviken till Smygehuk. En lokal sjöstyrka – Malmöavdelningen – organiserades. Denna bestod av hjälpanonbåten 31 Bore, vedettbåtarna Vega och Vesta (V 27 och V33). Från kustflottan detacherades vedettbåtarna Kaparen, Jägaren och de gamla vedettbåtarna Regulus, Rigel, Perseus, Polaris samt från Ostkustens marindistrikt de nya minsveparna M 1 och M 2 till Malmöavdelningen.

Kriget kröp snabbt in på den Skånska kusten. Tyskarna minerade t ex inloppet till södra Öresund omedelbart efter krigsutbrottet. Mineringen täckte internationellt vatten mellan Möen och Falsterbo udde. Den 24 september utökades mineringen och den 25 november utsträcktes den även till svenskt vatten mellan 3- och 4-milsgränsen. Sverige protesterade utan resultat. Regeringen beordrade att endast 3-milsgränsen skulle hävdas. Ett sk ”Tremilskort” trycktes därefter.

Den 4 september 1939 påbörjades utprickning av en led syd och väst om Falsterbo till Kogrundsgränsen. Den 13 september var en 8 m led klar utanför den fasta leden.

Den 17 november 1939 uppdrog Kungl Maj:t åt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att undersöka möjligheten att anordna en kanal genom Falsterbonäset. Den 4 december fattades beslutet. Kanalen öppnades för ”be-gränsad” trafik den 29 augusti 1941. Den 9 januari 1942 var kanalen helt klar.

Behovet av kustartilleriförband för hävdande av den svenska neutraliteten längs den skånska kusten framstod nu klart och arbetena på batteri Trelleborg forcerades. Något överhängande hot mot Öresundskusten upplevdes dock inte tack vare Danmarks neutrala hållning. De kontrollerbara mineringarna i sydkusthamnarna var dock utlagda och bemannade med undantag för de värsta ”ismånaderna”.

Den 4 september 1939 påbörjades utprickning av en led syd och väst om Falsterbo till Kogrundsgränsen. Den 13 september var en 8 m led klar utanför den fasta leden.

Den 17 november 1939 uppdrog Kungl Maj:t åt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att undersöka möjligheten att anordna en kanal genom Falsterbonäset. Den 4 december fattades beslutet. Kanalen öppnades för ”be-gränsad” trafik den 29 augusti 1941. Den 9 januari 1942 var kanalen helt klar.

Behovet av kustartilleriförband för hävdande av den svenska neutraliteten längs den skånska kusten framstod nu klart och arbetena på batteri Trelleborg forcerades. Något överhängande hot mot Öresundskusten upplevdes dock inte tack vare Danmarks neutrala hållning. De kontrollerbara mineringarna i sydkusthamnarna var dock utlagda och bemannade med undantag för de värsta ”ismånaderna”.

15 cm haubits m/19

10,5 cm kan m/27-34 på väg till gruppering

Då kriget mellan Finland och Sovjetunionen bröt ut i slutet av november 1939 inkallades ytterligare personal ur KA och tidigare inkallade av bl a årsklass 1932 kvarbeordrades. Personalstyrkan vid kustartilleriet uppgick nu till 10 800 man, vilket utgjorde 60 % av tillgången.

Läget i Skåne den 1 september och tiden därefter vid varje batteri kommer att framgå av följande avsnitt. För fullständighetens skull redovisas även en viss verksamhet vid de rörliga kustartilleribatterier som sattes in i södra Skåne och vid Hälsingborg intill dess de fasta batterierna var klara att ta över uppgifterna.

Händelserna den 9 april 1940

Genom det tyska anfallet mot Danmark den 9 april 1940 förändrades det strategiska läget i södra Sverige och särskilt i Öresund radikalt. Öresund blev med ens Sveriges gräns mot det krigförande Tyskland och de internationella förhållandena i Öresund förändrades helt.

Den 9 april på morgonen beordrades ett 10,5 cm rörligt kustartilleribatteri från KA 2 till Hälsingborg. Batteriet stod under befäl av kaptenen Bo Lindeberg. Det hade snabbbrustats på Oscarsvärn och kl 1600 lämnade batteriet Karlskrona.

Den 10 april kl 0015 anmälde sig batterichefen för försvarsområdesbefälhavaren i Hälsingborg. Lindeberg fick snabbt klart för sig att hans batteri var det enda egentliga krigsförbandet som kunde verka mot en eventuell tysk landstigning. Batteriet fick som uppgift: "verka mot en landstigning i Hälsingborg samt å stranden norr och söder därom".

Batteriplats anvisades (valdes?) öster om Kulla-Gunnarstorp. Kl 0610 var batteriet eldberett. Så småningom – efter ungefär en vecka – fick batteriet "sällskap" av 24 st armébatterier och en hel armékår.

Den 11 april 1940 omgrupperades 1,25 cm haubitsbatteriet ur KA 2 som stått grupperat NO Trelleborg till stranden söder Malmö. Samma dag stängdes hamnarna i Hälsingborg, Landskrona och Malmö. Den 12 april begränsades denna stängning till nattetid.

Den 14 april skrev ÖB till Kungl Maj:t om anläggandet av ett kustartilleribatteri NV Skåne på plats enl. ÖB närmare anvisningar. Batteriet skulle ha till uppgift "att försvara N inloppet till Öresund och delta i kustförsvaret i fråga". För batteriet skulle fyra eldrör avsedda för batteri St Roten och fyra lavetter avsedda för Holland, vilka tagits i beslag kunna utnyttjas. Färdigställandet skulle kunna ske på 4-6 veckor. För batteriet erfordras 2 miljoner kronor. Eldrören för de holländska pjäserna kunde senare utnyttjas till St Roten utan försening.

I avvaktan på det nya fasta batteriets färdigställande förstärktes den 9 maj kustartillerielden i norra Öresund med 1,15 cm haubitsbatteriet som omgrupperades från Malmö. Något senare omgrupperades 10,5 cm batteriet till norr Skälderviken.

Inom försvarsstaben hade i anslutning till den 9 april övervägts om pansarskeppet Wasa som var upplagt i Karlskrona skulle kunna flyttas till Malmö och där användas som "flytande batteri". Fartyget var emellertid i så dåligt skick att det knappast klarat förflyttningen och än mindre skjut-

ning med stridsladdning. I stället omgrupperades det rörliga 15 cm haubitsbatteriet vid Gylle (Trelleborg) till Malmö den 10 april.

Läget i detalj den 9 april vid respektive batteri kommer att framgå av senare avsnitt. De kontrollerbara mineringarna i Öresundshamnarna var utlagda och bemannade fr o m 10 april.

Den 14 april begärde ÖB medel för ett 15 cm batteri vid Hälsingborg.

Ubåtsnätet i norra Öresund

Redan den 17 maj framförde tyskarna ett krav till den svenska regeringen att man gemensamt med svenska marinen skulle lägga ut en nätspärr mot ubåtar i norra Öresund för att hindra att främmande ubåtar skulle tränga in i Östersjön. Den 21 maj biföll den svenska regeringen den tyska framställningen. Spärren lades sedan ut i början av juni med sin östra punkt utanför hamninloppet till Viken, där en lucka i spärren anordnades. Den 8 juni godkände regeringen en order från Chefen för marinen att all passage av främmande örlogsfartyg genom spärrluckan var förbjuden. För att komplettera bevakningen på ytan installerades en bottenhydrofon. Dessa åtgärder var ur neutralitetssynpunkt diskutabla. Spärren offentliggjordes endast genom ett meddelande i "Underrättelser för sjöfarande" av den 13 juni. Ungefär ett år senare beslöt ÖB att ett lätt kustartilleribatteri skulle grupperas vid Viken för att "flankera" ubåtsnätet och täcka luckan närmast den svenska kusten. Chefen för marinen beordrade ett rörligt 57 mm batteri ur KA 1 för dessa uppgifter. Den 27 oktober 1943 gav försvarsministern direktiv till marinchefen att fri passage för såväl övervattens- som undervattensfartyg genom spärrluckan i den tysk-svenska ubåtsspärren vid Viken måste medges. Luckan ansågs ligga på yttre svenskt territorialvatten, varför fri passage var tillåten enligt de svenska neutralitetsreglerna.

Växlande beredskap

Fr o m juni 1940 minskades beredskapen successivt och under 1941 minskade styrkan vid KA till ca 5 000 vpl. Beredskapshöjningar förekom sedan vid en del tillfällen under 1942, 1943 och 1944. Batterierna i Skåne var i regel bemannade under 2. och 3. kvartalet, batteriet i Hälsingborg dock under längre perioder än de övriga. Som exempel på en beredskapshöjning under 1944 kan nämnas att den 24 mars 1944 bogserades pansarskeppet Åran från Karlskrona till Malmö dit hon anlände den 4 april. Fartyget var emellertid inte i fullgott skick och hade ofullständig bemanning. Vid provskjutning av artilleriet den 30 oktober 1939 hade stora skador uppstått på fartyget och fartygschefen trodde knappast att Åran skulle tåla skjutning med stridsladdning. Pjäserna hade mycket primitiva riktanordningar och endast en liten inbasmätare i marsen kunde ge avstånd. Fartyget bogserades tillbaka till Karlskrona efter någon tid. Åtgärderna förefaller med dagens kunskaper minst sagt egendomliga.

De omfattande befästningsarbetena längs Skånekusten som utfördes under åren 1939-43 och som fick namnet "Per-Albinlinjen" och var avsedda för vid kusten grupperade arméförband behandlas inte i dessa sammanhang.

Fortsättning följer i nummer 3

Tyskt flygplan nedskjutet vid Ystadbatteriet

Kronobergare på besök

En gren inom KA 2 kamratförening är "De Rörliga". En liknande undergrupp finns bland Kronobergarna i form av GRK-sällskapet.

GRK-sällskapet

Minst två möten om året skall genomföras enligt sällskapets statuter. Ett vårmöte, tillika årsmöte, där besök skall göras "över ytan" med motto att följa vad som händer inom funktionen. Höstmötet har alltid sin givna plats i Växjö. Sällskapet består av ett 65-tal kamrater och efter-som moderförbundet är nedlagt, begränsas kadern av medlemmar allteftersom.

Kronobergarnas historia är som bekant också förknippad med Karlskrona och Blekinge och det är därför naturligt att även bland Karlskroniterna finns kopplingar inom föreningen.

Vårmötet 2005

Lördagen 16 april samlades 14 av kamraterna till "repetitionsövning" med mobplats 1 på Skönstavik. Deltagandet visar att länkarna i föreningskedjan både är starka och håller. De som av olika anledningar inte kan vara med, låter alltid höra av sig på ett eller annat sätt.

Inryckningsresan hade för de norrifrån anländande trupperna varit spännande. Vildsvin hade synts söder om Blekingegränsen.

Programmet

Målet för helgens vistelse i Karlskrona var, att för kamraterna göra Försvarsbeslutets lokala påverkan och innebörd känd, följa funktionsutveckling genom besök på Aspö samt genomföra årsmöte och i övrigt ha ett positivt umgänge kamrater emellan.

Strålände

I strålände solsken genomfördes besöket på Aspö. Kronobergarna tog omedelbart kollegan Sigvard Bengtsson till sina hjärtan, då han på sedvanligt hurtigt, tydligt och korrekt sätt, på plats visade och redogjorde för "De Rörligas" målsättning med museet på Aspöberg. Här är ett fantastiskt arbete nedlagt även om också

GRK-sällskapet vår 05 015

GRK-sällskapet vår 05 015

mycket återstår. GRK-sällskapet önskar Sigvard med kamrater och medarbetare "stort" lycka till! Att Aspö med alla sevärdheter kopplat till Världsarvet utgör ett utmärkt mål för "sommarens cykeltur med kaffekorg" var man helt överens om.

Efter Aspöbesöket ställdes färden till ÖHK där verksamheten vid Karlskrona Garnison redovisades.

Kände igen sig

Att kaserngården och omgivningarna kring regementet i Växjö också efter nedläggningen utvecklats på ett positivt sätt, var alla överens om (väl värt ett besök om läsa-ren inte varit där). Vid besöket på Rosenholm kände alla igen sig och uttryckte både förhoppning och övertygelse, att påbörjad utveckling säkert både kommer att gagna kronan, det civila Karlskrona och kanske ännu bredare verksamhetsfält och områden.

Årsmöte och umgänge

En givande dag i Karlskrona avslutades med bastu och dopp i havet samt avrundades med en god måltid. Valberedning och revisor hade skött sig, så omdömet från årsmötet var u.a. och MVG.

Göran Johansson / N-G Johnsson

Lokala arrangörer

GRK-sällskapet vår 05 002

GRK-sällskapet vår 05 013

KA 2-oktetten i full gång

KA 2-oktetten, som startade vid en kamratföreningsträff på gamla underofficersmässen i februari 1981, är inne på sin 25:e säsong. Några av de ursprungliga musikanterna har försvunnit, men kvar är fyra, som var med 1981, Eskil Nyström, klarinett, Lars-Olof Boström, horn, Arne Andersson, tenorbasun och Olle Melin, tenorhorn.

Under 2005 har oktetten spelat vid möten med KA 2 Kamratförening och Flottans Män, Karlskrona, på Ronneby Brunn med anledning av brunnsjubileet, vid invigningen av museet på Aspö samt traditionellt på Lövmarknaden.

Tilldessa kommer spelningar på vårdhem och andra institutioner.

Olle Melin

HMS Kalmarsund blir museifartyg

BK/KA 2

gamla minutläggare nr 13, *HMS Kalmarsund*, överfördes till Amf 4 strax efter nedläggningen av KA 2 och användes som stödfartyg i amfibieverksamheten. Nu har fartyget tjänat ut i Försvarmakten och måndagen den 17 januari i år kunde fartyget för egen maskin gå upp i Göta älv och ansluta sig till de övriga museifartygen i Göteborgs Maritima Centrum eller Maritiman, som det numera heter.

Vid Maritiman får *Kalmarsund* fint sällskap i form av jagaren *Småland*, ubåten *Nordkaparen*, patrullbåten *Hugin*, monitoren *Sölve* m.fl. fartyg. Genom tillförseln av Mul 13 är hela marinen representerad i utställningarna.

Mul 13 *Kalmarsund* byggdes på Marinverkstäderna i Stockholm och sjösattes 1953. Hon är 31,2 meter lång, 7,4 meter bred och har ett djupgående på 3,1 meter. Fullt rustad deplacerar hon cirka 240 ton och gör cirka 11 knop.

Under de aktiva åren genomgick fartyget ett antal modifieringar. 1969-70 gjordes en generalöversyn, varvid minrummet blev fast förläggning, lastluckorna sattes igen, ny modern köksutrustning installerades och ny inredning i aktermässen blev till.

1976 byttes huvudmotorerna, varvid de gamla tunga Nohabdielarna ersattes av nya och lättare Scaniadieslar. 1981-82 byttes framdrivningsutrustningen från elektromagnetisk till hydrostatisk.

Den senaste stora översynen ägde rum på Oskarshamns varv 1990-92. Då ersattes den gamla styrhytten och en totalrenovering inombords genomfördes.

De äldsta minutläggarna, som från början kallades ångkranpråmar, överfördes från Flottans fasta minförsvaret till kustartilleriet, när vapnet sattes upp den 1 januari 1902. De fasta mineringarna var jämte artilleriet de stridsmedel, som var förknippade med kustartilleriet. Några av kustartilleriets gamla minutläggare är fortfarande i tjänst, dock inte med sina ursprungliga uppgifter.

Det är mycket glädjande att i alla fall ett fartyg bevaras åt eftervärlden och minner om mintjänsten i det numera nedlagda kustartilleriet.

Olle Melin

Bild: KA 2 fotoarkiv

Våra sjögående trotjänare

Jacob Hägg var befälhavande amiral i Karlskrona. Han är ju för eftervärlden mest känd som en av landets genom tiderna bästa marinmålare, kanske den allra bästa. Några av hans verk finns i dag till beskådande på Sjöofficersmässen i Karlskrona.

Färgbilden visar en av Jacob Häggs målningar, nämligen korvetten af Chapman utanför Köpenhamn och originaltavlan är målad 1883, d.v.s. före Karlskronaperioden.

af Chapman

Den här tavlan fann jag i en bok skriven av Jacob Häggs son, Erik Hägg, även han sjöofficer och sedermera lotsöverdirektör. Boken heter *Under tretungad flagga* med undertiteln *Vår seglande flotta och dess män 1750-1900*. Många historiska sjöofficerare kan man återfinna i boken, liksom en del underofficerare. Boken innehåller dessutom många uppgifter om de seglande fartygen under den aktuella tiden.

Korvetten (från början fregatten) af Chapman II byggdes på örlogsvärvet i Karlskrona som nybygge nr 203 och sjösattes 1830. Hon hade en längd av 41 meter, bredd 11 meter och ett djupgående på 5,1 meter. Hennes displacement var 1 100 ton. Hon var bestyckad med 24 st

24-pundiga kanoner och 4 st 6-pundiga kanoner samt 8 st 18-pundiga karronader. Hon hade en besättning på 260 man.

Hon seglade till någon gång på slutet av 1800-talet och innan hon skrotades, fick hon tjänstgöra som logementsfartyg åt det nyuppsatta regementet KA 2 fr.o.m. 1902.

Den andra bilden på af Chapman visar henne i den rollen. Här ligger hon förankrad norr om Aspö och används som förläggning för KA 2 ena minkompani. Detta kompani fick 1905 sin landförläggning på Aspö Mad. af Chapman var även placerad utanför Almö, där regementets andra minkompani övade. Observera unionsflaggan i aktern! Framför af Chapman syns KA 2 ångslup Kungsholmen 1, sedermera omdöpt till Västra Hästholmen, men för varje kustartillerist känd som Mona-Lisa. Hur hon fick det namnet är obekant.

Sista gången af Chapman användes som logementsfartyg var sommaren 1905 och efter detta höggs hon upp.

På den sista bilden syns den då fjortonårige hornblåsaren Gustaf Adolf Hanson vid tjänstgöring just på af Chapman. Gustaf Hanson blev sedermera förrådsförvaltare vid KA 2 och gick i pension 1950. Han avled 1983, 93 år gammal. Innan han blev förrådsförvaltare tjänstgjorde han vid KA 2 musikkår och blev dess förste regementstrumslagare.

Olle Melin

När det rörliga kustartilleriet skulle motoriseras

Under Första världskriget var det rörliga kustartilleriet hästanspant. Som en följd av försvarsbeslutet 1925 lades det rörliga artilleriet i malpåse och hästarna avvecklades. När man åter började öva med rörligt kustartilleri i början av 1930 – talet, transporterade man de äldre pjäserna på pråmar och drog dem iland och grupperade med handkraft. Vid 5. kompaniet KA 2 hade man en enda jordbrukstraktor, som kördes av den duktige korpralen Nilsson. Vid anskaffningen av 10.5 cm rörliga batterierna m/27 med sina större vikter var det nödvändigt att byta från hästanspant till motoriserat kustartilleri.

När Henrik Lange efter avlagd officersexamen 1930 anmälde sig för CKA, generalen Wahlman, fördelades han till KA 2 och Karlskrona. Väl på plats fördelades Lange vidare till 5. Kompaniet, där utbildning vid och bemanning av rörligt kustartilleri ägde rum. Chef för 5. kompaniet vid denna tidpunkt var kaptenen Gösta Möller, som tidigare varit CKA adjutant, men som nu i Karlskrona skulle få fart på det rörliga artilleriets och dess utbildning.

Henrik Lange hade vid ankomsten till Karlskrona skaffat sig både körkort och en motorcykel, Harley – Davidson 1200 c c med sidovagn. Motorcykeln, som var i mycket gott skick, hade han köpt av Åke Jeanssons fars kusin Sven Adolf Eneberg på Hästö. Körkortet och motorcykeln innebar, att Möller ansåg att Lange därmed var lämplig som ansvarig för utbildningen av 5. kompaniets motorförare. Möller var fast besluten att fullfölja motoriseringen av det rörliga kustartilleriet och då passade Lange väl in i denna bild.

Armén hade vid denna tidpunkt kommit längre vad gäller anskaffning av och utbildning på motorfordon av olika slag. Möller fick CKA att gå med på att Lange och löjtnanten Bo Lindeberg från KA 1 skulle kommenderas till A 6 i Jönköping för att lära sig handskas med motoriserat artilleri och moderna fordon. Utbildningen i Jönköping leddes av kapten Marchander, som blev den förste chefen för arméns motorskola. Bo Lindeberg som saknade körkort vid ankomsten till Jönköping fick p.g.a. detta en specialkurs!

Lange fick öva sig på alla förkommande typer av bandtraktorer av olika storlekar. De flesta var av märket Caterpillar och de största kunde dra grova kanoner. Övningarna ägde rum på A 6 övningsfält och i olika typer av terräng.

En annan övning gällde en s.k. rekvagn, d.v.s. en liten

Fordbil, där man tagit bort bakre delen av karossen och ersatt den med fyra enkla stolar. En övning gick till så, att Lange startade cirka 100 meter före Marchander på en rundbana men blev snabbt upphunnen och fick då reda på att : ” när man kör rekvagn är det ibland bråttom och du måste lära dig att hålla högre fart”.

Lindeberg och Lange utbildades också på stora och tunga lastbilar av märkena Tidaholm och Scania-Vabis. En av lastbilarna hade växelspaken på utsidan av karossen, vilket gjorde det extra besvärligt vid nedväxlingar och dubbeltrampning med mellangas vid nedväxlingarna i de branta nedförsbackarna utanför Jönköping. Synkronisering av växellådor var inte påtänkt vid denna tidpunkt.

Lange kom till Jönköping på sin Harley-Davidson, vilket uppskattades av Marchander, vilket innebar, att han även fick hjälpa till att utbilda A 6 motorcykelordonnanser.

Lange fick också åka till Karlsborg och luftvärnsregementet där under 14 dagar. Här fick han utbildning på en stor fyrhjulig traktor med mycket stora hjul, som användes för att dra luftvärns pjäserna. I Karlsborg avslutades utbildningen med att Lange fick med en lvpjäs på släp ta sig genom en trång port in i Karlsborgs fästning. Detta var extra svårt, då föraren satt mitt över främre hjulparet och traktorn var ledad på mitten med en jättelik kardanknut. Härigenom blev det omöjligt att veta hur hjulen stod i förhållande till varann utan att hela tiden vända sig om. För att komma in i fästningen måste man ha hela ekipaget i rät linje, när man passerade in genom porten, annars fastnade man mot någon vägg. Lange lyckades och blev liksom Lindeberg godkänd på kursen. Utbildningen hade påbörjats 1 april 1933 och avslutades till midsommar samma år. Som avslutning på kursen bjöds Henrik Lange och Bo Lindeberg på regementsmiddag på A 6 mäss, där Lange träffade sin blivande fru Birgitta Cedercrona.

Harley-Davidson motorcykeln och utbildningen kom nu till god nytta vid färderna Karlskrona – Jönköping tur och retur och vid motorutbildningen på Oscarsvärn.

Tillbaka på Oscarsvärn påbörjades utbildningen av motorförare till det nya rörliga kustartilleriet. Tillgången på motorfordon var mycket begränsad. Stamfordonen utgjordes av en Munktelltraktor från Karlskrona och en Boforstraktor från Vaxholm. Härutöver disponerades ett antal personbilar och motorcyklar, som hyrts eller lånats.

Det finns en god historia vars sanningshalt jag inte kan garantera men som har berättats på KA 2 genom åren. Langes yngre kollega Nisse Nyström lär ha fått ägna en lördagseftermiddag åt att tvätta och putsa Langes HD. Han hade av Lange fått order hämta motorcykeln vid mässen på Koholmen och leda den till Oscarsvärns kasernområde. Nisse Nyström kunde dock inte motstå frestelsen att starta och provköra ekipaget. Hans ovana att köra en stor sidvagnsmotorcykel innebar, att han inte klarade av att köra den smala stigen genom vassen utan körde av och hamnade ute i vattnet. Lange lär ha blivit arg och Nisse Nyström fick putsa och gno hela lördagseftermiddagen för att få bort all gyttja och Lange på gott humör.

Utbildning kom igång på allvar 1934 och då hade man dessutom köpt en modern Caterpillar bandtraktor och hyrt in ett antal civila lastbilar. Inget av de rörliga förban-

den hade ännu fått i organisationen ingående motorfordon. Vid större övningar fick man hyra tillgängliga lastbilar. Detta vållade stora problem på grund av den varierande kvaliteten på bilarna t.ex. på Gotland och vid Västervik 1937.

Själv hade Lange då sålt sin Harley-Davidson och istället skaffat en liten 2 + 2 sitsig Chevrolet cabriolet.

Det är intressant att konstatera, vad ett innehav av en Harley-Davidson 1933 innebar för Lange. Han fick bli chef för motorutbildningen på KA 2, han fick motorutbildning i armén, han träffade sin fru och han blev en duktig rörlig artillerist med ingående kunskaper om de fordon, som erfordrades för rörlig tjänst. Dessutom lärde han sig i Jönköping att hålla hög fart, vilket varade livet ut.

Urban Sobéus

Kustartilleriets gemensamma motorskola anordnades vid KA 2 sommaren 1933. Detta var den andra kuren i ordningen. De enda stamfordon som fanns vid denna tidpunkt, utgjordes av två jordbrukstraktorer, obetydligt förändrade, en Munktell längst till höger tillhörande Karlskrona fästning och en typ Bofors tillhörande Vaxholms fästning. Tre inhyrda bilar, vilka betalades med 10 – 15 kronor per dag, fanns, nämligen:

Personbil G 1581, Chevrolet 1930

Lastbil G 119, Bedford 1930

Lastbil G 649, Chevrolet 1929

Övriga fordon tillhörde instruktörerna eller eleverna.

Chef för skolan var dåvarande underlöjtnanten Henrik Lange och bland instruktörerna fanns bl.a. sergeant Uhrding, underofficerskorpral 6/5 Svensson, korpral 20/5 Nilsson och korpral Silvring.

KA kurs 1962 vid Lernackens fyr i maj 1962

Nedgång till huvudanläggning. Bakom kupolen finns radarantennen

Våra gamla befästningar

Batteri Malmö (MÖ)

Lördagen den 2 maj 1962 stod undertecknad tillsammans med mina kurskamrater på Lernacken söder om Limhamn och hörde vår taktiklärare Torbjörn Ottosson berätta om, att här skulle anläggas ett nytt 7,5 cm batteri. Jag minns, att han frågade, om någon i kursen ville bli chef för detta, när det var klart, men jag minns inte, om någon svarade ja. På Lernacken fanns en fyr, ett kulspjutevärn och mängder av fyllnadsmassa från kalkbrottet i Limhamn.

Den 1 juli 1967 var batteriet klart att ingå i krigsorganisationen och jag blev den lyckliga att bli förbandets första chef.

Batteriet var nr 11 av de 30 batterier, som byggdes i landet från 1961 till och med 1975. Batteriet ingick i serie 2 och parallellt byggdes en exakt likadan anläggning i Svarte utanför Ystad, batteri YD 2. Serie 2 skilde sig från serie 1 genom ett annat utseende av eldledningsplatsen samt en del moderniseringar av vunna erfarenheter från serie 1.

Batteriet hade till uppgift att bekämpa företag mot Malmö i Flintrännen och Trindelrännan.

Batteriet bestod av cirka 90 man, av vilka 50 rymdes i huvudanläggningen och 7 i varje pjäs. Trots en modern berganläggning fick ändå att antal soldater bo i tält på ytan.

Batteriet bestod av tre pjäser med en skottvidd på drygt 12 000 meter. I eldledningsplatsen fanns artillerieldledning 719 bestående av centralinstrument ci 710 och en radar PA 39, som var en kombinerad spanings- och eldledningsradar. I övrigt fanns alla de faciliteter, som erfordrades i en modern anläggning från 1960-talet. Skyddsnivån var hög, den högsta som fanns på någon anläggning i försvaret vid denna tid. Modernt kök, verkstad, kraftcentral och luftförsörjningsrum bäddade för trivsel i anläggningen. De första åren fanns inget färskvatten, utan vattnet som brunnen gav fick renas i så kallade evaporatorer. Vattnet är dock så kalkhaltigt på Lernacken, att aggregaten hade svårt att fungera och så småningom drogs färskvatten in från Malmö stads ledningsnät.

Som komplement till artillerieldledning 710 fanns en bunker med lodbasmätare. Mätaren byttes på 1970-talet ut mot en lasermätare.

Stötvågslucka

Stridsledningsutrustning

Radar PA 39, PPI samt observationsperiskop

Centralinstrument 710 med eldledningsperiskop

Inga spår syns efter 1.pjäs. Bilden tagen oktober 2004.

Lernackens fyr 2003

Flottans kustbevakningsradarstation

Expeditionen

Köket

Verkstaden

Logement

Logement

Maskincentralen

Foto: Olle Melin och Jörgen Sjöblom

Inom området fanns också en kustbevakningsradar ur flottan med en egen liten berg-rumsanläggning.

En speciell historia i såväl batteri Malmö som i Ystad 2 var en marklutningskorrektör, som fanns i s-platsen. Båda batterierna stod nämligen på sådan mark, att man befarade förskjutningar i marken.

Jag hade förmånen att öva batteriet under två KFÖ, 1968 och 1972 samt en Särskild övning 1970. Jag var också med som förbandsinstruktör vid övningen 1975.

Artilleriskjutningar var svåra att genomföra och vid övningarna 1968 och 1972 gick det inte allas, varför vi fick åka till Karlshamn (Sternö) för dessa moment. Men 1975 sköt förbandet tidigt en morgon åt sydväst med gott resultat.

Från början var batteriet ett enskilt förband direkt under en chef ur armén, men kort tid efter övningen 1968 organiserades Spärrkompani Malmö med batteriet och de fyra minspärrtropparna i Malmö och Limhamn som underställda enheter. Så förblev organisationen till slutet.

Minspärrtropparna gick ur organisationen under 1990-talet, medan batteriet var kvar i organisationen till och med år 2000, d.v.s. samtidigt som kustartilleriet lades ned.

År 2002 revs batteriet i sin helhet. Några väsentliga och organisationsbestämmande delar omhändertogs av Marinmuseum för eventuellt kommande utställningar.

I framtiden kommer det inte att finnas något serie 2-batteri som besöksanläggning. Av de 30 batterierna kommer nr 2 Havstaudd på Hemsön (serie 1), nr 3 Oxelösund (serie 1) samt nr 23 Ellenabben (serie 3) att bevaras.

Strax innan raseringen gjordes en omfattande fotodokumentation av batteriet och några av dessa bilder finns med i artikeln.

Olle Melin

Ammunitionshiss

Nedgångslucka 3.pjäs

Bakom huset döljer sig 3.pjäs

Bunker med lasermätare, tidigare lodbas

Lasermätare

Utfärd i "Piratens" spår

Kamratföreningen plägar att färdas ut i vårens tid. Den 24 maj samlades ett fyrtiotal medlemmar och sympatisörer vid Örlogshamnens gamla portal för att med bergkvararabuss gästa Österlen i Skåne. Vid samlingen märktes glädje och förväntningar, som alltid när goda vänner mötas.

Målet för dagens utfärd var Vollsjö, där ett museum finns till Fritiof Nilssons, Piraten, minne och ära. Färdplanen omfattade även besök vid författarens grav i Ravlunda, middagsmål hos Hotell Kivik och en snabbvisit vid "Piratens" efterlämnade hem och statyn till hans minne.

Gustav Karlsson, som föreslagit och förberett färden, var färdledare. Till hjälp hade han kassören Ulf Olzon,

Ravlunda kyrka

klubbmästaren Lars Iger samt piratenkännaren Olle Melin; med uppdrag att berätta osannolika men rimliga piratenhistorier. Efter några påstigningar efter vägen och när Listerby passerats var alla, utom tre med. Färdledaren presenterade Piraten, genom att placera in honom i litterärt sammanhang och nämna några av likasinnade författare samt verk

som var mest representativa för honom. Olle Melin berättade några historier av gott piratenmärke, och snart var kamrattbussen i Brösarps backar, exakt på minuten efter färdplanen.

I Brösarp an
Piratens gravsten på Ravlunda kyrkogård

slöt Kerstin och Stefan Furenius och Fredrik Pålsson. Alla var samlade, och klubbmästaren improviserade ett smakligt kaffekalas med franskbrödsmörgåsar, på grovtimrade turistbord under slutningarnas guldvivor och back-sippor i de riksbekanta backarna från istiden. Blomdoft

Piratenstatyn i Kivik och bensinångor i nuet blandades med minnen, sagor och tankeförnimmelser från fordomtima.

Förmiddagskaffe på Brösarps backar

Färden fortsatte, och snart skymtade Vollsjö, författarens hemort, där museiföreståndaren Ernst Persson inträdde i bussen. Han förde oss runt i bygden, visade och berättade om platser, hus, sevärdheter och historier; allt ett bra komplement, då guiden var väl kunnig och skickad. Efter detta inslag inviterade Persson oss till entré i Piratenmuseet och pumphuset, där vatten till lokomotiven förr pumpades upp i en vattentornliknande behållare.

Hustrun Tora Nilssons gravsten

Piratens hus i Kivik

Vi anade *Vricklund*, pumparen, i omgivningen. Ett välordnat och innehållsrikt museum var till stort intresse. Där såldes verk av Piraten och biografimaterial om honom.

Nästa anhalt blev Ravlunda kyrkogård och en defilerings förbi den berömdes grav, med en oansenlig sten, men desto mera originell; med författarens egen nekrolog – så piratisk som den kunde vara. Kyrkan låg på en höjd, och runt böljade terrängen med vidunderligt skön utsikt. Här skulle Fritiof Nilsson kunna blicka ut över Färs härad och de byar och byggnader han skrivit så mästertligt om – om han kanske någon gång skulle kunna överskrida den rimlighetens gräns, som han så ofta tangerade i sitt författarskap.

Nationaldagsfirandet

Det militära inslaget

i årets nationaldagsfirande i Karlskrona var så gott som obefintligt. Försvarsmakten representerades av Marinens Hemvärnsmusikkår Blekinge, som under hemvärnstrumslagaren Anders Karlsson marscherade genom staden och anslöt till det övriga firandet i Hoglands park med manskörssång, uppvisning av Hamboringen och en grupp från Bosnien-Hercegovina samt flaggutdelning av kommunfullmäktiges ordförande Patrik Hansson. Årets högtidstal hölls av kulturchefen Ivar Wenster. På bilden syns musikkåren under marschen till parken.

Klockan hade blivit fjorton, och antydningar började märkas, om att det skulle smaka väl med något timligt. 1430 var vi vid Hotell Kivik, där vi blev väl mottagna och serverades en eminent och välsmakande lunch: sallad, smör, bröd, färsk havsöring, kaffe och kaka.

Innan hemfärden började, styrde bussen mot Kiviks centrum, där vi kunde se Piratens villa med havsutsikt,

Lunch på Kiviks hotell

framför vilken en staty av honom föreföll att vara på väg genom fiskeläget. Han tycktes nicka vänligt och le uppskattande när vi lämnade Kivik för färd mot Karlskrona, dit vi programenligt anlände klockan aderton.

En innehållsrik dag var till ända och ett glatt minne dröjde kvar.

G. A. Waller

Foto: Håkan Jönsson

Sedvanlig salut om 21 skott avgavs kl 1300 på Nationaldagen. Denna gång var det anställda vid Blekingegruppen under ledning av chefen Klas Lewin, som stod för skjutningen. Marinbaschefen Lennart Månsson delade ut diplom till deltagarna i samband med en efterföljand kaffestund på Marinmuseum.

Foto: Henrik Johansson

Museet på Aspöberg invigt

I strålande sol och med en stor publikskara kunde KA 2 museum på Aspöberg invigas den 22 juni.

Många hade valt att ta cykel eller apostlahästar till hjälp och via den nya cykel- och gångvägen ta sig till platsen.

Ansvarig för arrangemanget var ordförande i museiföreningen, eldsjälén Sigvard Bengtsson och inledningsanförandet hölls av Bo Wranger, tidigare marinkommandochef och initiativtagaren till att museiföreningen bildades omkring 1990.

KA 2 siste regementschef Günter Villman förrättad invigning och klippte bandet till utställningslokalerna.

KA 2-oktetten under Eskil Nyström spelade och regementets fana fördes av en fanvakt med idel f.d. KA 2-officerare med Lars Andersson som förste fanförare.

Karlskrona kommun genom kommunalrådet Gertie Olsson uppvaktade med ett sjökort, visserligen från

KA 2-oktetten spelade

Kommunalrådet Gertie Olsson uppvaktade med sjökort

Bo Wranger höll inledningstalet

1600-talet, men ändå som en symbol på, att det rörliga kustartilleriet även ska kunna hitta ut i skärgården.

Leif Mårtensson från Kungl Wendes Militärhistoriska förening i Kristianstad överlämnade ett dokument, som innebär, att de två pjästyper, som saknas i samlingarna, under året kommer att tillföras museet. Pjäserna, en 15 cm haubits m/19 samt en 10,5 cm haubits m/10, finns nu i Boden.

Marinmuseums chef Ingrid Hall Roth uppvaktade med blommor.

Efter invigningsceremonin bjöds deltagarna på kaffe serverat av Aspökaféet Lustan samt en guidad tur i utställningslokalerna.

Olle Melin

Foto: Ulla Melin

Öppettider under sommaren

Under sommaren fram till den 1 september kommer museet att hålla öppet tisdagar och torsdagar mellan 1000 och 1400. För grupper finns möjlighet till andra tider. Beställning sker i så fall genom Marinmuseum.

KA 2 siste regementschef Günter Villman förklarade museet för invigt

Sigvard Bengtsson guidar i museilokalerna

Lösning korsord 1/2005

Denna gång delar vi ut två priser och Fru Fortuna har gynnat

Lennart Sölvinger

Trängsgatan 5 254 61 HELSINGBORG
samt

Per-Olof Eriksson

Rödebyvägen 15 370 30 RÖDEBY

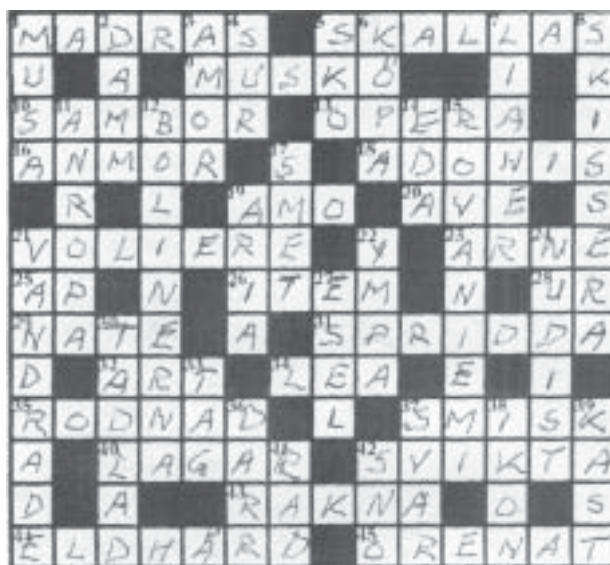
GRATTIS och lycka till vid dragningen!

Korsord 2/2005

har som vanligt tillverkats av Gustav Karlsson.

Lösningen insänds till: Redaktören Kustposten Författarevägen 9 371 63 LYCKEBY

Senast den 15 aug 2005 vill vi ha Din lösning.

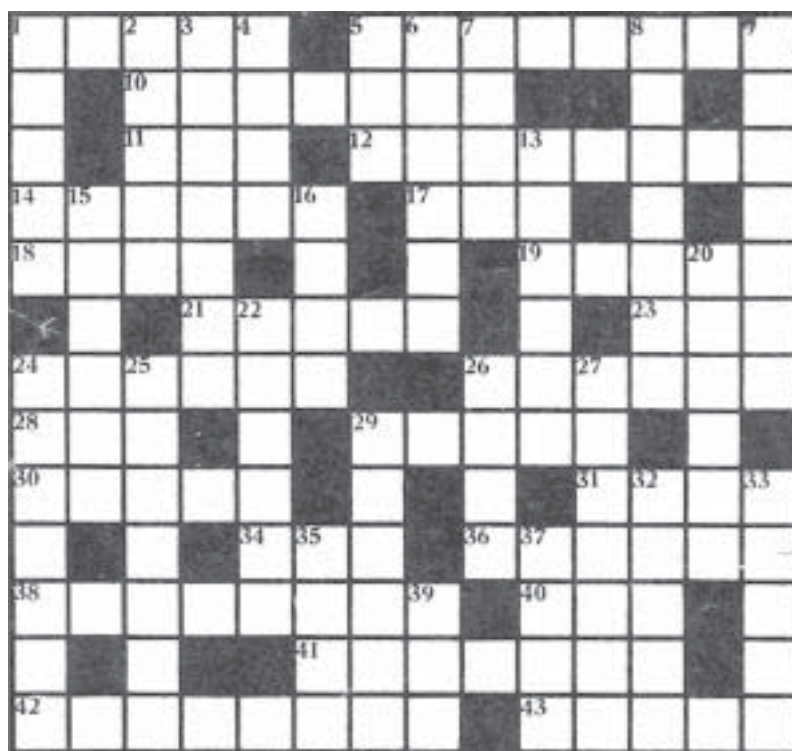

Vågräta ord.

1. Speciellt salustånd.	3. Träldom.	15. Härbärgera.	29. Rösta.
5. Är Pegasus.	4. Hög stapel.	16. Gråfågel.	32. Frisk.
10. Dagdriva.	5. Måttenhet.	20. Utan arvsrätt.	33. Odyssevs' hemort.
11. Skede.	6. Enstöring.	22. "Herreslaf".	35. Mellan nav och ring.
12. Frivillig soldat.	7. Obestämda.	24. Fäktningssparad	37. Lagerplats i öken.
14. Lärjungar.	8. "Höjdare".	25. Operaföreteelse.	39. Årgång i presens.
17. Människa.	9. Spec. kemisk förening.	26. Hörande till mun.	
18. Lära. Vetande.	13. Är introvert.	27. Tvetydiga..	
19. Sammanhållare.			
21. Fyrverkeripjäs.			
23. Altare.			
24. Stad.			
26. Helt.			
28. Bed!			
29. Rökelse.			
30. Dans.			
31. Krånglig tia.			
34. Bock.			
36. Präst.			
38. Yrkesbenämning.			
40. Patriark.			
41. Porrlitteratur.			
42. Vänder.			
43. Blomma.			

Lodräta ord.

- Träcylinder.
- Framburen gåva.

Anmälan om deltagande

Kamratföreningsträff Göteborgs Garnison 26-28 augusti 2005

Preliminärt program

Fredag 26 augusti

- Kl 0830 avresa Örlogshamnen med buss mot Göteborg
 Kl 1530 ankomst KA 4
 Kl 1530-1610 matsalen öppen för middag, ingår ej i totalpriset. Betalas av envar.
 Kl 1630 föreläsning
 Kl 1900 informationsmöte med bilder och sång från Göteborg, mingling

Lördag 27 augusti

- Kl 0800 frukost
 Kl 0900 guidad tur i Göteborg
 Kl 1100 besök på Universeum och Världskulturmuseet
 Kl 1230 fika på Universeum
 Kl 1300 fri tid i Göteborgs centrum
 Kl 1530 buss åter från Gustav Adolfs Torg till Kärringberget
 Kl 1800 samling med drink
 Kl 1830 middag med dans

Söndag 28 augusti

- Kl 0800 frukost
 Kl 0900 besök på Göteborgs Maritima Centrum med förmiddagsfika varefter föreningsträffen avslutas.
 Kl 1100 återresa
 Kl 1800 ankomst Karlskrona

Kostnad per person 1100 kronor. Enbart deltagande i middag med dans 400 kronor

KA 2 Kamrater

Anmälan om deltagande sker skriftligen med brev, kort eller e-post senast den 26 juli till:

Kent Alritzson
 Frostgatan 10
 371 51 Karlskrona
 eller e-post: alritzson@swipnet.se

Av anmälan skall framgå för- och efternamn, adress och om ni önskar äta middag den 26 vid ankomsten. Om ni enbart skall delta i middagen med dans skall det klart framgå av anmälan.

Deltagande sätter in 1100 kronor alternativt 400 kronor på postgiro 9 80 67-2 eller bankgiro 5584-9483 märkt Göteborgsresan senast 1 augusti. Frågor kan ställas till Kent Alritzson tel 0455-21838 eller mobil 070-5871838

Välkomna!

Minne från hösten 1945

När kunskapens träd blommat ut
 och fallfrukten skakat jorden
 om eftersommaren
 låg Riket i ruiner
 och ledaren hade valt kulan
 före snaran i Nürnberg.
 Det var höst på sina håll
 och isvind i luften.
 Stalin stod stålstark
 mitt i Tyskland
 och Marshall skulle äska miljarder
 åt Europa – som hjälp och självhjälp.
 Svea minskade beredskapen
 och rödfärgade Folkhemmet.
 Gengasen avvecklades
 och risgryn kom till jul.

Gustav Karlsson

Födelsedagar m.m.

85 år

Ivar Nilsson	Stockholm	7/7
Torsten Ericsson	Karlskrona	18/7
Claes-Otto Hallgren	Karlskrona	19/7
Roland Bjule	Järfälla	7/8
Gunnar Saur	Karlskrona	14/8
Gösta Holm	Perstorp	26/8
Birger Odenhammer	Karlskrona	4/9
Edvin Pettersson	Ramdala	15/9
Ingegerd Bergqvist	Karlskrona	14/9
Nils-Ebbe Hanéll	Ystad	20/9

80 år

Arvid Johansson	Linköping	7/8
Rolf Sigvard Hermansson	Torhamn	8/8
Arne Fransson	Eringsboda	10/8
Karl Henry Whas	Norrköping	10/8
Lars Hansson	Sollentuna	9/9

75 år

Ralf Johansson	Karlskrona	20/9
----------------	------------	------

70 år

Ulla Jeansson	Tving	23/7
---------------	-------	------

65 år

Jan Ahlberg	Karlskrona	1/8
Siv Lindström	Karlskrona	17/8
Maud Lexhagen	Karlskrona	24/9

60 år

Anders Hjertsson	Karlskrona	16/7
Kenneth Netterström	Stockholm	29/8

55 år

Leif Breidemar	Lyckeby	2/7
Monica Morath	Karlskrona	6/8

50 år

Lennart Pettersson	Karlskrona	15/7
Bengt Andersson	Täby	31/8

45 år

Henrik Ramner	Nättraby	18/7
---------------	----------	------

35 år

Andreas Dennerhed	Nättraby	18/7
-------------------	----------	------

30 år

Daniel Oskarsson	Rödeby	31/8
------------------	--------	------

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna i föreningen

Sara Boijesen, Malmö
Nils Gunnarsson, Vellinge
Birgitta Nedfors, Rödeby

Kamrater som avlidit

Eskil Olofsson	Degeberga	4/3 2005
Nils Allan Johansson	Köpingebro	14/3 2005
Henry Gunaropulos	Nättraby	14/5 2005

Rättelse till nr 1 2005

Omslagsbilden i förra numret är tagen av Torbjörn Sunesson och inte Peter Nilsson
Vi beklagar misstaget
Red

Midsommarminne

I linblommeblus och granskogshatt
med sjöblåa blickar av sol
trådde hembygden midsommardans
lik en ljusfe i blålockekjöl.

Skönt jordbärsröda på ängsullsvitt
låg steniga gårdar och torp
mellan mossgråa backstugebon
under skrånande flockar av korp.

Nattviolsångor berusade
och kattfötter lyste och log
under gökarnas sjungande rop
över nejden i junigrön skog.

Gustav Karlsson

Dagarna före invigningen pågick ett intensivt arbete för att få allt på plats. Här lyfts 21:an ner i sin grop

Museeinvigningen

Foto: Ulla Melin

Nils-Bertil Persson och Kent Alritzson från KA 2 Kamratförening lät sig väl smaka

Leif Mårtensson från Kungl Wendes Militärhistoriska förening överlämnar bevis på att de saknade pjästyperna tillförs museet

Mycket folk hade samlats vid invigningen